

Pašnovērtējuma ziņojums

Studiju virziens “Arhitektūra un būvniecība”

Akadēmiskā maģistra studiju programma

2019. / 2020. studiju gads

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola “RISEBA”

Satura rādītājs

Arhitektūra (47581)	3
Studiju programmas informācija	4
Studiju programmas raksturojošie rādītāji	6
Studiju saturs un īstenošana	15
Studiju programmas resursi un nodrošinājums	38
Mācībspēki	39
Pielikumi	48

Arhitektūra (47581)

Studiju virziens	<i>Arhitektūra un būvniecība</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Arhitektūra</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>47581</i>
Studiju programmas veids	<i>Profesionālā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Rudolfs Dainis</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Šmits</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>rudolfsdainissmits@riseba.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>MATS Dipl. Arh.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>29515554</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” mērķis ir nodrošināt studējošajiem iespēju apgūt vispārējas zināšanas un prasmju arhitektūras jomā un saistītajās nozarēs , iegūt pamatprasmju un iemaņu darbam arhitekta un plānotāja profesijā, lai uzsāktu praktisko darbību sertificēta arhitekta vadībā kā arī sagatavot tālākām doktorantūres studijām arhitektūrā vai citās ar vides veidošanas mākslu saistītās nozarēs. Profesionālā maģistra izglītība kopā ar arhitekta licencēšanas prasībās noteikto divu gadu praksi arhitektu birojā dod iespēju pretendēt uz patstāvīgu arhitekta prakses sertifikātu un uzņemties pilnu atbildību par arhitektūras projektu.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<i>Profesionālās maģistra programmas arhitektūrā vispārējie uzdevumi attiecas uz zināšanu, prasmju un kompetenču iegūšanas nodrošināšanu sagatavot studentus patstāvīgai arhitekta praksei, kā arī tālākām studijām arhitektūrā vai citās ar vides veidošanas mākslu saistītās nozarēs.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>ARH-Z1 Izprot arhitektūras vēsturiskās evolūcijas nozīmi saistībā ar tehnoloģiju, zinātnes ideju un mākslu attīstību. Orientējās arhitektūras un plānošanas procesos Latvijā un starptautiskajā vidē.</p> <p>ARH-Z2 Izprot arhitekta specifisko zināšanu mijiedarbību ar citām zinību nozarēm vai profesijām. Orientējas un spēj skaidrot sociālekonomiskos procesus (demogrāfija, dzīves kvalitāte, ekoloģija, kultūra, u.c.) Eiropā un pasaulē. Spēj raksturot un skaidrot arhitektūras un pilsētplānošanas procesus un to sociālo, ekonomisko un vides ietekmi individuāli, grupā, komandā vai institūcijā.</p> <p>AEH-Z3 Pārzina un orientējās biznesa vadības un līderības psiholoģijā, spēj salīdzināt teorijas, to pielietojumu un integrētu tās organizācijas vidē. Definē un kritiski izvērtē zinātniski pētnieciskā darba metodoloģijas teorētiskās nostādnes un kā tos sintizē un atspoguļot arhitektūras procesos.</p> <p>ARH-P1 Spēj veidot arhitektūras un pilsētplānošanas projektus, vērstus uz inovatīviem risinājumiem, strukturētas vides izveidi, attīstot profesionālā pašnovērtējuma un analītiskās domāšanas iemaņas. Spēj mērķtiecīgi un neatkarīgi veikt pētniecisko darbību nozarē vai starpnozaru jomās, izvēlēties atbilstošas pētnieciskas pieejas, iegūt un analizēt datus, izpildot visus pētījuma posmus individuāli vai sadarbībā ar kolēģiem.</p> <p>ARH-P2 Spēj mērķtiecīgi un neatkarīgi veikt pētniecisko darbību nozarē vai starpnozaru jomās, izvēlēties atbilstošas pētnieciskas pieejas, iegūt un analizēt datus, izpildot visus pētījuma posmus individuāli vai sadarbībā ar kolēģiem.</p> <p>ARH-P3 Spēj izmantot uzņēmējdarbības prasmes, lai veiktu arhitekta profesionālās un sociālās funkcijas. Spēj demonstrēt analītisku izpratni par arhitektūras studiju un profesijas saturu un profesionāli argumentēt viedokli saziņā ar nozares profesionāļiem vai citu nozaru pārstāvjiem.</p> <p>ARH-K1 Pārzina dažādas pilsētplānošanas un arhitektūras koncepcijas, veidus, formas un modeļus, un to pielietošanas iespējas privātā un publiskā sektorā. Spējas patstāvīgi formulēt, noteikt un komunicēt savas profesionālās darbības mērķus, lai veiktu jaunrades arhitektūras nozarē, dizainā vai starpdisciplīnu jomās.</p> <p>ARH-K2 Darbojas uzņēmumu projektos un organizāciju vadībā, nepieciešamības gadījumā veidojot sadarbību ar citu nozaru profesionāļiem un integrējot dažādu jomu zināšanas pētnieciskās problēmas risināšanā.</p> <p>ARH-K3 Veic pētniecisko darbību arhitektūras, pilsētplānošanas un ainavu arhitektūras teoriju un prakses attīstībai, pielietojot vadības psiholoģijas un vadībinību iegūtās zināšanas un izmantojot jaunākās informācijas tehnoloģijas.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 2 gadi - angļu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	80

Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Ir iegūts inženierzinātņu bakalaura grāds arhitektūrā vai tam pielīdzināma izglītība un dokuments, kas apliecina angļu valodas prasmes (atbilstošs CE angļu valodas eksāmena līmenis, vai IELTS vai TOFEL sertifikāts).</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālais maģistra grāds arhitektūrā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Arhitekts</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA"	RĪGA	MEŽA IELA 3, KURZEMES RAJONS, RĪGA, LV-1048

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Salīdzinājumā ar iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas brīdi profesionālā maģistra studiju programma "Arhitektūra" ir papildināta ar vairākiem studiju kursiem. Papildinājumi veikti gan balstoties uz nozares aktualitātēm zinātnes jomā, gan studējošo vēlmēm (studējošo aptaujas rezultātiem) un tiek ieviesti izvēles daļā (C daļa). 2018./2019. gadā tika ieviests maģistra studiju kurss "Design Process and Project Management".

Maģistra studiju programmai tika pievienoti projektēšanas procesa un projektu vadības kursi, lai nodrošinātu studentiem profesionālās prakses kursu, kurā tuvāk apskatīta arhitekta loma klienta, darbuņēmēja un darba devēja attiecībās. Šajā kursā tiek aplūkota arhitekta kā projektēšanas procesa vadītāja un administratora loma, informējot par kvalitatīvu rasējumu un dokumentācijas nozīmi, kas nosaka projektu, kvalitātes prasības un izmaksas. Projektēšanas procesa vadība kontrolē šos projekta aspektus un samazina projekta riskus visām ieinteresētajām pusēm.

Akadēmiskā personāla sastāvam piesaistīti papildus docētāji – R. D. Šmits, E. Duyan, S. Brorson, F. Martinez, M. Bārdiņš, H. Alsiņš, R. Cordova, u.c., kuri lasa lekcijas vai arī vada maģistra programmas diploma darbus.

Programmas plānotā specializācija "Ainavu arhitektūra un urbānisms"

Papildus plānotas izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas brīdi. Maģistra studiju programmu "Arhitektūra" plānots papildināt ar specializāciju "Ainavu arhitektūra un urbānisms". Programmā tiks ieviesta iespēja 2023.g. pavasara semestrī izvēlēties studējošo interesēm atbilstošu specializāciju.

Studējošajiem programmā "Arhitektūra" ir iespēja izvēlēties sev piemērotāko specializācijas jomu un iegūt atbilstošu profesionālo kvalifikāciju. Studējošie, kuri izvēlas specializēties "Ainavu arhitektūra un urbānisms" (turpmāk- Ainavu arhitektūra), iegūst arhitekta profesionālo kvalifikāciju. Specializācija tiek īstenota iepriekš izstrādātās moduļu sistēmas ietvaros, radot iespēju ieinteresētiem studentiem aizstāt daļu no pamata kursiem ar specializācijas kursiem. Plānotie 9 jaunie izvēles priekšmeti, prakse Ainavu arhitektūras jomā un ārtelpas projektēšanas darbnīcas vērsti uz padziļināto mācību vielas apguvi ainavu arhitektūras un pilsētplānošanas jomā. Lai īstenotu specializāciju, tika papildināti esošie un izstrādāti 17 jaunie kursu apraksti un akadēmiskā personāla sastāvam piesaistīti 7 docētāji – S. Skudra, A. Ušča, I. Vircavs, M. Sprudzāne, I. Rukšāne, M. Geldof, H. Gūtmane.

Papildus piešķiramās profesionālās kvalifikācijas maiņai programmā, salīdzinot ar iepriekšējo akreditāciju, tika izstrādātas vairākas izmaiņas studijuursos, kuras pamatā ir saistītas ar plānoto specializāciju ieviešanu programmā.

Maģistra studiju programmas 2. moduļa Arhitektūras studiju (A daļa) pielāgotie studiju kursi

paredzēti visiem studentiem, ieskaitot tos, kuri specializējas Ainavu arhitektūrā.

Sekojošiem studiju kursiem tiek mainīts apjoms, samazinot kredītpunktus un / vai kursu saturu, to pielāgojot Ainavu arhitektūras specializācijai :

1. Teorētiskās nostādnes pilsētplānošanā un pilsētvides dizainā (Theoretical Approaches to Urban planning and Design) 2 KP (saturu tiek samazināts un papildināts sekojoši) ;
  1. "Modernisms un pilsētas arhitektūra" (Modernity & The Architecture of The City) 1 KP;
  2. Teorētiskās nostādnes un ideju vēsture ainavu arhitektūrā (History of ideas and theoretical approaches to landscape architecture) 1 KP;
2. Pirmā semestra prakse Arhitektūras pārvaldes institūcijā / projektēšanā / specializācija ainavu arhitektūrā (Internship - Designing, Research, Creativity / specialization LA & urbanism) 4 KP (saturiski 4. moduļa prakse pielāgota Ainavu arhitektūras specializācijai)
3. "Kultūrvēsturiskais mantojums mūsdienu pilsētvidē": 2 KP tiek samazināti uz 1KP un papildināts ar "Ainavas kultūrvēsturiskais mantojums mūsdienu pilsētvidē" (Landscape heritage in modern urban environment) 1 KP
4. moduļa Arhitektūras studiju (A daļas) sekojoši studija virziena kursi tiek aizvietoti ar jauniem specializācijas Ainavu arhitektūras kursiem:
5. "Dizaina process un projekta vadīšana" 2 KP - kurss tiek aizvietots ar jaunu priekšmetu "Prakse Arhitektūras pārvaldes institūcijā/ projektēšanā/specializācija ainavu arhitektūrā" 2 KP;
6. "Nozares starptautisko projektu vadība – nacionālie un starptautiskie aspekti" 2 KP - Moduļa A daļas kurss tiek aizvietots ar "Ainavas tiesiskais regulējums projektēšanā un būvniecībā" 2KP;
7. "Kultūrvēsturiskais mantojums mūsdienu pilsētvidē" 2 KP- tiek aizvietots ar jauno kursu "Ainavas kultūrvēsturiskais mantojums mūsdienu pilsētvidē" (Landscape heritage in modern urban environment) 2KP;
8. "Vadības psiholoģija" 2 KP - tiek aizvietota ar jauno kursu "Ainavu dizaina psiholoģija"(Psychology of landscape design) 2 KP;
9. "Maģistra projekta izstrāde arhitektūrā" (Master Thesis Project in Architecture) 4 KP - tiek aizvietots specializācijai "Ainavu arhitektūras Maģistra projekta izstrāde" (Master Thesis Project Development in landscape architecture and urbanism) 4 KP;
10. Otrā semestra prakse Arhitektūras pārvaldes institūcijā/projektēšanā (Internship - Designing, Research, Creativity) 6 KP tiek aizvietota ar praksi Arhitektūras pārvaldes institūcijā/ projektēšanā/specializācija Ainavu arhitektūrā " 6 KP;

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas "RISEBA" Arhitektūras un dizaina fakultātes (FAD) maģistra programma koncentrējas uz arhitektūru, pilsētplānošanu un profesionālo praksi. Šis jaunās specializācijas nodrošināšana ainavu arhitektūrā un urbānismā ir būtisks un nepieciešams studiju virziens, kas apvieno gan profesionālus arhitektūras maģistra grādus, gan zināšanas, praktiskās iemaņas un kompetenci ainavu un urbānistikas jomā, kas pašlaik netiek piedāvātas citās vietējās universitātēs.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un

lietderības novērtējums.

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA" pozicionē sevi kā augstākās izglītības institūciju, kurā „*business tiekas ar mākslu*”. Augstskolas RISEBA stiprā puse ir tieši studiju programmas, kuras attīsta kompetences biznesa un vadībinību virzienā (Biznesa vadība, Biznesa psiholoģija, E-bizness, Eiropas biznesa studijas, Vadības psiholoģija un supervīzija, Projektu vadība, Personāla vadība, u.c), jo šajā apmācības jomā augstskolai jau ir 30 gadu pieredze un panākumi.

Augstskola RISEBA atbilstoši 2012. gada 25. septembrī izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem Nr. 668 „Augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas noteikumu” 4. pielikumam realizē **studiju virzienu „Arhitektūra un būvniecība”**.

Studiju programmas, kas ietilpst studiju virzienā „Arhitektūra un būvniecība”:

1. **Akadēmiskā bakalaura studiju programma „Arhitektūra”**, akreditēta līdz 2019. gada 3. decembrim (akreditācijas komisijas lēmums Nr. 3751 2012. gada 10. septembrī). Akreditācija vēlreiz pagarināta līdz 2022.g 31. decembrim.
2. **Profesionālā maģistra studiju programma “Arhitektūra”** (ar licencēšanas komisijas 2016. gada 14. decembra lēmumu Nr. 32 - L piešķirta licence 2 gadu un 80 KP maģistra programmas uzsākšanai 2017. gada februārī).

“Arhitektūras un būvniecības” studiju virziena **Akadēmiskā bakalaura studiju programma „Arhitektūra”** un **Profesionālā maģistra studiju programma “Arhitektūra”** loģiski iekļaujas kopējā augstskolas RISEBA stratēģiskajā mērķī kļūt par starptautiski atzītu biznesa, mākslas un tehnoloģiju universitāti. Veiksmīgai augstskolas stratēģijas īstenošanai, atbilstoši vienotās Eiropas augstākās izglītības sistēmas veidošanas un reformēšanas norisei (saskaņā ar Boloņas procesa mērķiem), definētas šādas stratēģiskās attīstības prioritātes:

1. Studiju programmu klāsta konsolidācija atbilstoši mūsdienu tendencēm un nākotnes izaicinājumiem;
2. Zinātnes attīstība;
3. Internacionalizācija;
4. Akadēmiskā personāla attīstība;
5. Attiecību pilnveidošana ar absolventiem;
6. Mūžizglītības attīstība;
7. Tehniski attīstīta, multidisciplināra pasniegšana un studiju atbalstoša vide;
8. Augstskolas zīmola stiprināšana;
9. Sociālās atbildības sekmēšana.

Viens no studiju virziena attīstības punktiem paredzēja 2016. gadā sagatavot un iesniegt pilnvarotajā institūcijā (AIC) licencēšanas iesniegumu maģistra studiju programmai, nodrošinot studiju virziena attīstību un pilnveidi. Ar AIC Studiju programmu licencēšanas komisijas 2016. gada 14. decembra lēmumu Nr. 32 - L tika piešķirta licence ar 2017.g. 10. jan. 2 gadu un 80 KP Profesionālā maģistra studiju programmas “Arhitektūra” uzsākšanai 2017. gada februārī.

Kopš 2019. gada februāra programmai kā loģisks turpinājums izveidota RISEBA profesionālās maģistra studiju programma „Arhitektūra”, kas ir izstrādāta tā, lai pēc tās absolvēšanas studentiem būtu gan praktiskās iemaņas un kompetences, gan arī nozares konceptuālo nostādņu apzināšanai nepieciešamās teorētiskas zināšanas. Profesionālā maģistra izglītība kopā ar arhitekta licencēšanas prasībās noteikto trīs gadu praksi arhitektu birojā dos iespēju pretendēt uz patstāvīgu arhitekta prakses sertifikātu un uzņemties pilnu atbildību par arhitektūras projektu.

2019.gadā jaunajā profesionālajā maģistra studiju programmā absolvēja pirmie desmit studenti.

Profesionālā maģistra studiju programmas „Arhitektūra” studiju ilgums ir 2 gadi, 80 kredītpunkti (120 ECTS), kas tiek īstenota pilna laika klātienēs studijās. Nodarbības tiek plānotas darba dienās - ceturtdienu un piektdienu vakaros, un sestdienās. Vienā studiju gadā ir 2 semestri un viena semestra ilgums ir 20 nedēļas. Iegūstamais profesionālais maģistra grāds arhitektūrā. Šāds apgūstamais kredītpunktu skaits iekļauj un īsteno praktiski visas LR arhitekta profesijas standartā definētās profesionālās prasības (Ministru kabineta 2014.gada 26. augusta noteikumiem Nr.512).

Akadēmiskās profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” stratēģiskais mērķis ir

- nodrošināt studējošajiem iespēju apgūt vispārējas zināšanas un prasmes arhitektūras jomā un ar to saistītajās nozarēs;
- iegūt pamatprasmes un iemaņas darbam arhitekta un plānotāja profesijā, lai uzsāktu praktisko darbību sertificēta arhitekta vadībā;
- sagatavot tālākām doktorantūras studijām arhitektūrā vai citās ar vides veidošanas mākslu saistītās nozarēs.

Iegūstamais profesionālais maģistra grāds arhitektūrā, nodrošina LKI 7. līmeni

Profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” mērķis ir nodrošināt profesionālās studijas, kas ir atbilstošas ACE (*Architects Council of Europe*) un UIA (starptautiska arhitektu savienība) rekomendācijām un profesijas standartam un sagatavot augsti kvalificētus un konkurētspējīgus speciālistus darbam Latvijā un ārvalstīs.

RISEBA profesionālās maģistra programmas arhitektūrā izstrādāšanas institucionālais mērķis ir nodrošināt pilna apjoma arhitektūras studiju piedāvājumu RISEBA arhitektūras nozares studējošajiem, stiprinot arhitektūras un mākslas studiju virzienu mijiedarbību ar citām RISEBA studiju nozarēm.

RISEBA profesionālās maģistra programmas arhitektūrā akadēmiski-profesionālie mērķi ir sekojoši:

1. Īstenot maģistra profesionālo studiju programmu ar arhitektūras nozares prasībām atbilstošu un darba tirgū (vietējā un starptautiskā) konkurētspējīgu izglītības saturu un metodēm.
2. Sekmēt katras arhitektūras maģistra programmā studējošās personas individuālu profesionālās projektēšanas, pētniecības, jaunrades un sociālo prasmju attīstību.
3. Piedāvāt daudzveidīgu arhitektūras nozares izglītības saturu plašākā nozares izpētes virzienā un sekmējot arhitektūras procesu mijiedarbību ar ekonomisko vidi.
4. Aktīvi un pastāvīgi iesaistīties Eiropas un, īpaši, Ziemeļvalstu arhitektūras, dizaina un mākslas izglītības institūciju tīklā

Profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” mērķis ir nodrošināt studējošajiem iespēju apgūt vispārējas zināšanas un prasmju arhitektūras jomā un saistītajās nozarēs, iegūt pamatprasmes un iemaņas darbam arhitekta un plānotāja profesijā, lai uzsāktu praktisko darbību sertificēta arhitekta vadībā kā arī sagatavot tālākām doktorantūras studijām arhitektūrā vai citās ar vides veidošanas mākslu saistītās nozarēs. Profesionālā maģistra izglītība kopā ar arhitekta licencēšanas prasībās noteikto divu gadu praksi arhitektu birojā dod iespēju pretendēt uz patstāvīgu arhitekta prakses sertifikātu un uzņemties pilnu atbildību par arhitektūras projektu. Šie izvirzītie mērķi ir cieši saistīti ar izvirzītajiem uzņemšanas nosacījumiem, jo lai iestātos šajā studiju programmā, papildus akadēmiskā inženiera bakalaura grāds, iesniedzams jaunrades un prakses iegūtās projekta portfolio un dokuments, kas apliecina angļu valodas prasmes (atbilstošs CE angļu valodas eksāmena līmenis, vai IELTS vai TOFEL sertifikāts).

Arhitekta izglītība arvien izteiktāk iegūst pārrobežu projektu statusu. Augstskolas RISEBA vadība šo apstākli uztver kā attīstības iespēju abām arhitektūras programmu studiju saturam un metodēm.

Svešvalodu pielietojumam augstskolas studijās ir arī vēsturiskās saknes, jo Rīgu kā augošu, industriālu pilsētu arvien ir raksturojis kosmopolītisms un multikulturālisms kā vairāku kultūru līdzāspastāvēšana un mijiedarbība. 19.gs.beigās un 20.gs.sākumā arhitektūru Rīgā studēja vācu un krievu valodās. Latviešu valodā arhitektūra tiek mācīta pēdējos 95 gadus, bet tagad jau 10 gadus RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultātē (FAD) bakalaura studijas notiek angļu valodā un profesionālā maģistra programma jau četrus gadus, kas ļauj studiju procesā iesaistīt ārvalstu studējošos, kā arī elastīgi piesaistīt ārvalstu docētājus un nozares ekspertus. Maģistra studiju programmā tiek piesaistīti bakalaura studiju programmu absolventi no Latvijas (tai skaitā „Rīgas Tehniskās Universitātes absolventi”), gan arī no citām valstīm. Dažādu kultūru un reģionālās izcelsmes personu kopdarbība studiju programmas realizācijā rada kreatīvas studiju laboratorijas vidi, kas ļauj studentiem īstenot viņu profesionālos un pētnieciskos nodomus. RISEBA vadība kopā ar Arhitektūras skolas vadību atzīst šādas studiju metodes efektivitāti un uzskata, ka to nepieciešams uzturēt un attīstīt arī profesionālās maģistra programmas ietvaros.

Programmas specializācija Ainavu arhitektūrā un pilsētplānošanā

Sākot ar 2023.g. pavasara semestri maģistra programmā piedāvās specializāciju “Ainavu arhitektūrā un pilsētplānošanā”. Specializācijas “Ainavu arhitektūrā un pilsētplānošanā” mērķis ir nodrošināt studējošajiem iespēju apgūt teorētiskas zināšanas, iemaņas un nepieciešamās kompetences Ainavu arhitektūrā, lai spētu strādāt ar ārtelpas pārveidošanas projektiem un tajos iesaistītām pusēm, izprast ārtelpas struktūru mijiedarbību, veikt zaļās infrastruktūras publiskās un privātās ārtelpas izpēti, projektēšanu un labiekārtojuma projektu vadību. Specializācija paredz veicināt analītisko domāšanu un pētniecības iemaņas, kas veicina interesi un attīsta spējas veikt starpdisciplināros pētījumus arhitektūras, ainavu arhitektūras un pilsētplānošanas saskarē. Specializācija “Ainavu arhitektūrā un pilsētplānošanā” dos iespēju papildus pastāvīgajam arhitekta prakses sertifikātam, izpildot trīs gadu prakses ainavu arhitektūras projektēšanā prasību, pretendēt uz ainavu arhitekta sertifikātu un uzņemties pilnu atbildību par ārtelpas pārveidošanas projektu izstrādi un vadību. Specializācija ir loģisks turpinājums Ainavu arhitektūras kursam bakalaura līmenī, dodot iespēju studējošiem ar interesi ainavu arhitektūrā padziļināt zināšanas maģistra studiju programmā. Studiju programmu **nosaukums** “Ainavu arhitektūra un pilsētplānošana” balstās uz Eiropas Ainavu konvencijas pamatnostādņēm, starptautiskiem jomas aprakstiem, kā arī uz Latvijas Ainavu arhitekta profesijas standartu.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Globālās ekonomiskās krīzes iespaidā Latvijā no 2010. – 2012. gadam būtiski samazinājās arhitektūras pakalpojumu pieprasījums valstī. Attiecīgi samazinājās arī arhitektu skaits birojos (23% samazinājums). Tomēr sākot ar 2013. gadu arhitektūras pakalpojumu pieprasījuma apjoms valstī pieaug. Arhitektūras nozare iekļaujas Latvijas valsts radošo industriju sektorā. Sektora apgrozījums kopumā ir aptuveni viens miljards eiro vidēji gadā. Lielākās radošo industriju nozares apgrozījuma jomā ir reklāmas aģentūru darbība, datorprogrammēšana, mēbeļu ražošana un arhitektūras pakalpojumi. To apgrozījuma kopsūma veido aptuveni 64% no radošo industriju sektora kopējā ikgadējā apgrozījuma.

Līdz 2011. gadam Latvija bija vienīgā valsts reģionā ar vienu *arhitektūras skolu*. Informācijai – Igaunijā patreiz ir trīs arhitektūras skolas, Lietuvā – četras. Svarīgi akcentēt, ka augstskolas RISEBA Arhitektūras skola ir arī vienīgā privātā *arhitektūras skola* Baltijas reģionā, kurā arhitektūras studijas

tiek finansētas no privātpersonu līdzekļiem.

Profesionālā maģistra studiju programma “Arhitektūra”

Jāuzsver, ka studiju programmai ir konkurences spējīga studiju maksa Latvijas un Eiropas Savienības pilsoņiem un pastāvīgajiem iedzīvotājiem studiju maksa ir noteikta ar 20% atlaidi. Pilna laika studijas (2 gadi): 6000 EUR/gadā. Pilna laika studiju maksa ar atlaidi Latvijas pilsoņiem un patstāvīgajiem iedzīvotājiem (2 gadi): **4800 EUR/gadā**. Atklājot profesionālo maģistra programmu “Arhitektūra” 2017. gadā, pirmajā studiju gadā visiem studējošajiem tika piešķirta papildus 720 EUR atlaide "Jauna programma". Studējošiem pieejama viena budžeta vieta par labām sekmēm. Pieejamas dažādas studiju maksas atlaides, cita starpā par sasniegumiem sportā un izcilību studijās, kā arī sociālā atbalsta stipendijas.

Studiju programmas absolventu nodarbinātības novērtējums.

Kamēr nav izveidots Valsts izglītības informācijas sistēmas Studējošo un absolventu reģistrs un augstskola nesaņem informāciju no tās, RISEBA ir noslēgusi tiešu sadarbības līgumu ar Centrālo statistikas pārvaldi par informācijas saņemšanu bez atlīdzības par RISEBA absolventiem atbilstoši augstskolas programmu struktūrai un studējošo profiliem. Katru gadu RISEBA saņem datus par absolventu nodarbinātību, profesijām, nozarēm u.c. un izmanto to programmu pilnveidošanā. *Saskaņā* ar CSP datiem uz 2019.gada janvāri, studiju virziena programmas “Arhitektūra” maģistra studiju programmas absolventu nodarbinātība ir 90,00%, kas liecina par augstu studiju kvalitāti un prasmju nepieciešamību darba tirgū.

Tabulā attēloti dati no CSP par pārskata periodu no 2019.-2020. gadam.

2.tabula

Nodarbinātie attiecīgā gada absolventi,	2019	2020
Arhitektūra	90.00%	N/A

Prakses iespējas

Prakses vietas studējošie lielākoties atrod un izvēlas patstāvīgi. Studiju virziena īstenošanas procesā ir cieša sasaiste ar arhitektūras jomas darba devējiem. Arhitektūras programmas mācībspēki pārstāv vadošus Latvijas un ārzemju arhitektūras birojus – “Arhis”, “Sarma&Norde”, “DJ arhitekti”, “UPB|”, “Kvites” u.c. Tā ir iespēja ne tikai studējošiem nodrošināt prakses vietas, bet arī veidot ciešāku sadarbību studējošo prasmju attīstīšanā. Potenciālie darba devēji tiek iesaistīti kā programmas mācībspēki (Ints Menģelis, Didzis Jaunzems, Andris Kronbergs, Rudolfs Dainis Šmits, u.c.). Praktizējošie arhitekti tiek aicināti piedalīties Arhitektūras un dizaina katedras semestra projektu skatēs un žūrijās, vai kā bakalaura, vai maģistra darbu vadītāji un recenzenti.

2020.gadā Arhitektūras programmas absolventi iesaistījās arī Karjeras dienu pasākumā, piedaloties Panel diskusijā “Architecture and design”, runājot par industrijas standartiem un nākotni.

Kopš 2019.gada augstskolai RISEBA ir pieejami dati no Izglītības un Zinātnes ministrijas IZM absolventu monitoringa. Pēc šiem datiem bakalaura un maģistra studiju programmu “Arhitektūra”:

- taksācijas gadā no 2017.gada studiju programmu “Arhitektūra” absolventiem bija nodarbināti 100% ;
- Savukārt 2019. taksācijas gadā no 2018.gada absolventiem nodarbināti 60%;
- taksācijas gadā no 2017.gada absolventiem bija nodarbināti 76,9%.

Balstoties uz CSP datiem un IZM absolventu monitoringu pārskata periodā katru gadu vidēji tiek nodarbināti 70% studiju programmas "Arhitektūra" absolventi, kas pierāda, ka studiju laikā iegūtās zināšanas un iemaņas atbilst tirgus prasībām un ir uzskatāms kā ļoti labs rādītājs.

Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas

Studiju programma "Arhitektūra" gan studiju laikā, gan pēc absolvēšanas tiek veicināta sadarbība ar nozares darba devējiem un profesionālajām organizācijām.

Studiju virziena programmas direktors koordinē sadarbību ar attiecīgo nozaru speciālistiem un profesionālajām asociācijām, iesaistot profesionāļus studiju programmu padomēs. Programmu padomes uzdevumi ir:

- izvērtēt attiecīgo studiju programmu, atbilstoši esošajai situācijai tirgū un nozarē,
- programmu padome apstiprina ikgadējos studiju programmu raksturojumus;
- sniegt ieteikumus programmas pilnveidošanai vai izmaiņām programmā;
- pārskatīt sadarbību ar biznesa vidi un ieteikt jaunus sadarbības projektus.

Studiju programmas vadība uztur saikni ar darba devējiem studējošo prakšu nodrošināšanā. Vairāki uzņēmumi iesaistīti arī studentu praktiskās pētniecības darbā, piedāvājot tiem pētniecības tematus un vietas. RISEBA arhitektūras studiju programmas izstrādātas tā, lai absolventi iegūtu nepieciešamās iemaņas darbam arhitektūras firmās atbilstoši labākajiem standartiem.

Sadarbība ar nacionālām profesionālajām asociācijām un organizācijām

RISEBA sadarbojas arī ar nacionālajām profesionālajām asociācijām un organizācijām. Lai nodrošinātu studiju procesa un mācībspēku sadarbību ar profesionālo vidi, RISEBA mācībspēki kā eksperti piedalās valsts, pašvaldības un nevalstisko organizāciju komisijās, darba grupās un konsultatīvajās padomēs:

- Jānis Dripe, Latvijas nacionālās bibliotēkas arhitekts un LNB Atbalsta biedrības valdes loceklis, LR Kultūras ministrijas padomnieks, Nacionālās Arhitektūras padomes loceklis, LAS (Latvijas Arhitektu Savienības) Padomes loceklis, EDZL Rīgas stacijas un areāla starptautiskās žūrijas vadītājs
- Andris Kronbergs, LAS (Latvijas Arhitektu Savienības) Padomes loceklis, Nacionālās Arhitektūras padomes un RVC padomes vadītājs
- Dina Suhanova, dalība RCK (Rīgas Celtniecības koledžas) akreditācijas komisijā.
- Ilze Paklone, LAS (Latvijas Arhitektu Savienības) gada balvas rīcības komisijas dalībniece un pasākuma moderators.
- Jānis Lejnietis, Nacionālās kultūras pieminekļu mantojuma pārvaldes (NKMP) Zinātniskās padomes biedrs.
- Rudolfs Dainis Šmits, LAS biedrs, Kultūras ministrijas izveidotās NAP (Nacionālās arhitektūras padomes) loceklis un Latvijas arhitektūras standarta izstrādātāja dalībnietis.
- Helēne Gūtmane, ainavu arhitekte, Latvijas Ainavu arhitektu asociācijas biedre. Valdes priekšsēdētāja / 2019; Krievijas Nacionālās balvas ainavu arhitektūrā locekle, Maskava, Krievija / 2012-2018; IFLA WORLD darba grupas IFLA/UIA vadītāja /2015- šobrīd; Rīgas pilsētas arhitekta biroja biedre / 2013 - šobrīd; Rīgas pilsētvides institūta līdzdibinātāja, valdes locekle / 2011-2018;

Studiju programmas absolventu perspektīvas atbilstoši arhitektūras nozares un vidējā un ilgtermiņa darba tirgus attīstības tendencēm ir vērtējamā ar pozitīvu augšupejošu līkni. Salīdzinoši ar citām Eiropas valstīm (Itālijā 2,6; Vācijā 1,3; Igaunijā 0,6; Spānijā 1,2) Latvijā arhitektu īpatsvars uz 1000 iedzīvotājiem ir - 0,4, kas liecina par salīdzinoši brīvu un atvērtu darba tirgu. Saskaņā ar absolventu aptauju rezultātiem lielākā daļa darba devēju veido labi zināmi nozares profesionāļi un

studiju programmas mācībspēks. Šeit minēti uzņēmumi, kuri pārskata periodā nodarbinājusī visvairāk studiju programmas "Arhitektūra" absolventus: "Arhis", "Sarma & Norde", "UPB", "DJ arhitekti", "Mailītis Architects" "Kvites Architects", "Procel", "Baseform architects", Diānas Zalānes arhitektu birojs, "Vincent", Zaigas Gales arhitektu birojs, "Open AD" u.c.

Kopš 2019. gada maģistra studiju programma piedāvā absolventiem prakses iespējas vadošos arhitektūras birojos pie praktizējošiem arhitektiem, kuri pasniedz RISEBA Arhitektūras fakultātē. Šis ciešās attiecības starp studentiem un profesionāliem arhitektiem nodrošina lielisku prakses iespēju tīklu ar vadošajiem arhitektūras birojiem Latvijā, piemēram:

1. DJ Arhitekti ir Latvijā aktuāla arhitektūras prakse, kas saņēmusi daudzus apbalvojumus un goda rakstus. Kopš 2017. gada Didzis Jaunzems fakultātes pasniedzējs un pasniedzējs ir saņēmis neskaitāmas profesionālas balvas arhitektūrā, scenogrāfijā un ainavu dizainā. Vairāki mūsu studenti un nesenie bakalaura un maģistra studiju programmu absolventi šobrīd strādā šajā praksē par praktikantiem.
2. UPB viens no vadošajiem arhitektūras, būvniecības un ražošanas uzņēmumiem Latvijā un Skandināvijā ir veiksmīgi nodarbinājis FAD bakalaura un profesionālā maģistra programmas absolventus.
3. Andris Kronbergs, Arhis partneris (un Riseba FAD goda profesors) vada godalgotu arhitektūras praksi Latvijā un ir nodrošinājis prakses iespējas vairākiem bakalaura un maģistra programmu absolventiem.

Profesionālās arhitektūras maģistra programmas uzsākšana 2017. gadā ir piesaistījusi vietējos un starptautiskos studentus un palielinājusi arhitektūras programmas kopējo vērtību. Maģistrantūras absolventi ir atraduši veiksmīgas darba iespējas ne tikai Latvijā, bet arī starptautiskā mērogā. ERASMUS+ studenti pēc maģistrantūras absolvēšanas ir arī stažējušies arhitektūras birojos dažādās valstīs, tostarp: Norvēģijā, Spānijā un citur.

Studiju kursu daudzveidība un studiju kursu praktisko uzdevumu pielāgošana atbilstoši tā brīža aktualitātēm nodrošina absolventus ar atbilstošām zināšanām, lai pēc studijām iekļautos darba tirgū un būtu gatavi nākotnē nepieciešamajām prasmēm un kompetencēm.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Profesionālā maģistra studiju programma ir uzsākusi savu darbību tikai 2017./2018. studiju gadā. Šajā laika periodā kopējais studentu skaits nav mainījies. (skatīt 5.pielikumu). Studentu skaita pieaugums šobrīd nav palielinājies, bet studiju programma stabili piesaista jau četrus gadus vidēji 9 studentus gadā. Tas ir saistīts ar to, ka studijas var apvienot ar praksi, programmas attīstību un kvalitātes uzturēšanu un atsauksmēm no absolventiem. Tā kā studijas notiek angļu valodā, novērojams ka turpinām piesaistīt starptautiskos studentus vai vietējos studentus, kuri ir ieguvuši bakalaura grādu ārzemēs vai ieguvušu bakalaura grādu arhitektūrā Rīgas Tehniskajā universitātē .

Imatrikulēto maģistra programmas studentu skaits

Pārskata periodā no 2017./2018. studiju gadā bija 10 studējošie, no kuriem 4 bija starptautiskie studenti. 2018./2019. studiju gadā studentu skaits sasniedza 19, no kuriem 2 bija starptautiskie studenti. Savukārt 2019./2020. studiju gadā studējošo skaits noturējās tik pat augsts - 19 studentu, no kuriem 2 bija starptautiskie studenti. 2020./2021. studiju gadā maģistra studiju programmā bija

16 studenti, no kuriem neviens nebija starptautisks students. Studējošo skaits no 2019.g. līdz 2021.gadam samazinājies no 19 studentiem līdz 16. No maģistra studijas programmas ieviešanas līdz 2021.gadam ir absolvējuši 28 maģistra studenti.

Statistika rāda, ka liela daļa no FAD bakalaura absolventiem uzreiz neizvēlas turpināt maģistra studijas. Neskatoties uz to, ka maģistra studiju programmas studentu skaits ir stabils, sākot no 2019. gada no 10 maģistra studiju programmas studentiem tikai 4 studenti no viņiem bija FAD bakalaura programmas absolventi, pārējie bija ieguvuši bakalaura grādu citur. Lai gan augstskolai RISEBA būtu izdevīgi, ja bakalaura programmas absolventi turpinātu studijas FAD maģistrantūrā, RISEBA pilnībā atbalsta studentus, kuri nolemj iegūt starptautisko darba pieredzi vai turpināt studijas ārzemēs.

Bakalaura studiju programmas absolventi lielākoties vispirms izšķiras par labu strādāt praksē un / vai turpināt maģistra studijas ārzemēs. Piemēram, 2021. gadā vairāki mūsu nesenie absolventi tika uzņemti ļoti konkurētspējīgās starptautiskās arhitektūras programmās:

- FAD bakalaura programmas absolvents saņēma pilnu stipendiju Maiami universitātē Floridā, ASV augstu novērtētajā arhitektūras programmā.
- FAD bakalaura programmas absolvents tika uzņemts divās vadošajās konkurētspējīgajās Skandināvijas arhitektūras skolās: Oslo School of Architecture (AHO) un Umea School to Architecture, Zviedrijā.

Abas augstāk minētās skolas ir ļoti cienījamas ar augstām iestāšanās prasībām un liecina par RISEBA FAD kopējo arhitektūras programmas kvalitāti, mācībspēku ieguldījumu un studentu sniegumu.

Absolventu skaits

2019./2020. studiju gadā pirmo reizi absolvēja abu studiju programmu "Arhitektūra" studenti – gan bakalaura, gan maģistra studiju programmās. Maģistra studiju programmas imatrikulēto skaits bija 10, no kuriem 1 bija ārvalstu students. Savukārt 2020./2021. Studiju gadā imatrikulēto skaits bija 8, no kuriem 2 bija ārvalstu studenti.

Studējošo atbirums

2018./2019. studiju gadā atskaitīto studentu skaits samazinājās uz 9 studentiem, 1 students no pirmā kursa. Galvenie atbiruma iemesli – akadēmiskie parādi, finansiālas problēmas, kā arī noslēguma darba nekvalitatīva izstrāde.

2019. /2020. un 2020. /2021. studiju gadi bez atskaitītiem studentiem.

Maģistra studiju programma ir veidota, lai studenti var apvienot mācības ar praksi. Pilna laika klātienē studijas tiek organizētas darba dienu vakaros un sestdienās, lai studējošie varētu apvienot mācības ar praksi. Mācības notiek angļu valodā. Katrā kursā viena budžeta vieta ir augstskolas subsidēta.

Maģistra programmās starptautisko studentu plūsmas bija no dažādām valstīm: Kazahstāna, Horvātijas un Moldovas.

Zemāk esošajā tabulā norādīts maģistrantūras studentu skaits, kurā iekļauts studējošo skaits, ārvalstu student skaits programmā, kā arī absolventu skaits. Šī programma piesaista strādājošus tās individuālās pieejas un elastības dēļ. Mēs sagaidām stabilu izaugsmi, jo šī programma ļauj studentiem gan studēt, gan strādāt pilna laika darbu, vienlaikus pildot prakses prasības.

Profesionālā maģistra studiju programma "Arhitektūra" tika uzsākta 2017.gadā un pirmie studenti absolvēja šo programmu 2019.gadā.

5.pielikums

Statistikas dati par studējošajiem maģistra studiju programmā "Arhitektūra"

Studiju gads	Studējošo skaits studiju programmā	Ārvalstu Studentu skaits	Mītnes valsts	Studiju kurss		Absolventu skaits	Atskaitīti	
				1.kurss	2.kurss		2.kurss	
2017/2018	10	0	Latvija,	10	0			
2018/2019	18	2	Kazahstāna, Moldova, Horvātija	9	10	10	1	
2019/2020	17	2		9	8	8		
2020/2021	16	1		7	9	10		

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

Skat. apakšnodaļu "Sadarbība un internacionalizācija" punktā 2.5.2. par starptautisko sadarbību.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Augstskolas RISEBA arhitektūras maģistra programmas modelis atbilst Latvijas Republikas arhitekta profesijas standartam kā pamata prasībām zināšanu, prasmju, iemaņu un kompetenču noteikšanai, kuras speciālistam ir nepieciešamas sekmīgai profesionālo un sociālo uzdevumu izpildei. Profesionālā maģistra studiju programma „Arhitektūra” paredz, ka tās sekmīgas absolvēšanas rezultātā absolvents ir sasniedzis šādus **studiju rezultātus**:

Programmas mērķi, uzdevumi un plānotie rezultāti

Profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” mērķis ir nodrošināt profesionālās studijas, kas ir atbilstošas ACE (*Architects Council of Europe*) un UIA (starptautiska arhitektu

savienība) rekomendācijām un profesijas standartam un sagatavot augsti kvalificētus un konkurētspējīgus speciālistus darbam Latvijā un ārvalstīs.

Programmas mērķi

RISEBA profesionālās maģistra programmas arhitektūrā izstrādāšanas institucionālais mērķis ir nodrošināt pilna apjoma arhitektūras studiju piedāvājumu RISEBA arhitektūras nozares studējošajiem, stiprinot arhitektūras un mākslas studiju virzienu mijiedarbību ar citām RISEBA studiju nozarēm.

RISEBA profesionālās maģistra programmas arhitektūrā akadēmiski-profesionālie mērķi ir sekojoši:

1. Īstenot maģistra profesionālo studiju programmu ar arhitektūras nozares prasībām atbilstošu un darba tirgū (vietējā un starptautiskā) konkurētspējīgu izglītības saturu un metodēm.
2. Sekmēt katras arhitektūras maģistra programmā studējošās personas individuālu profesionālās projektēšanas, pētniecības, jaunrades un sociālo prasmju attīstību.
3. Piedāvāt daudzveidīgu arhitektūras nozares izglītības saturu plašākā nozares izpētes virzienā un sekmējot arhitektūras procesu mijiedarbību ar ekonomisko vidi.
4. Aktīvi un pastāvīgi iesaistīties Eiropas un, īpaši, Ziemeļvalstu arhitektūras, dizaina un mākslas izglītības institūciju tīklā.

Programmas uzdevumi

RISEBA profesionālās maģistra programmas arhitektūrā vispārējie uzdevumi attiecas uz, pirmkārt, zināšanu, prasmju un kompetenču iegūšanas nodrošināšanu un, otrkārt, uz augstskolas studiju kultūras veidošanu:

1. Patstāvīgi darboties nozarē, pilnvērtīgi īstenojot arhitektam izvirzītās profesionālās prasības.
2. Patstāvīgi pilnveidot savas kompetences tradicionālos vai netradicionālos izziņas virzienos.
3. Izstrādāt un komunicēt praktiski un teorētiski inovatīvas idejas kopā ar arhitektūras nozares vai starpnozaru speciālistiem.
4. Kritiski vērtēt un analītiski argumentēt aktuālos un vēsturiskos nozares procesus un nozares plašāko sociālo un kultūras nozīmi.
5. Līdzvērtīgi sazināties ar arhitektūras nozares profesionāļiem, intelektuāļiem un ekspertiem angļu valodā.
6. Patstāvīgi formulēt un izstrādāt teorētiskus konceptus un būt spējīgiem turpināt izglītošanos doktora studiju līmenī Latvijā vai ārvalstīs.
7. Nodrošināt un pastāvīgi pilnveidot studijām labvēlīgu vidi, kura veicina profesionālu, akadēmisku un demokrātisku studējošo un docētāju sadarbību.

RISEBA profesionālās maģistra programmas arhitektūrā tiešie uzdevumi attiecas uz noteikta veida satura un metožu nodrošinājumu programmā:

1. Sniegt iespēju studējošajiem iegūt padziļinātas, maģistra līmenim atbilstošas teorētiskās zināšanas un profesionālu izpratni, prasmes un kompetenci arhitektūrā un pilsētplānošanā. Sagatavot arhitektu praksei.
2. Sagatavot konkurētspējīgus speciālistus, kuri spēj efektīvi sniegt kvalitatīvus pakalpojumus sabiedrībai kopumā, valsts, pašvaldību institūcijām un privātajam sektoram.
3. Veicināt studējošo teorētiskās un praktiskās zināšanas arhitektūrā un pilsētplānošanā saistībā ar RISEBA nodrošināto resursu – nepastarpinātu pieeju biznesa jomas kompetencēm (vadībizinībās, vadības psiholoģijā, reklāmas menedžmentā, pētniecības metodēs, valodu apguvē, u.c.).
4. Nodrošināt padziļinātu zināšanu iegūšanu pētniecības metodoloģijā, attīstot studējošo spējas un prasmes izstrādāt un realizēt pētījuma projektus un tos kvalitatīvi prezentēt.

Plānoto rezultātu apraksts

Augstskolas RISEBA arhitektūras maģistra programmas modelis atbilst Latvijas Republikas arhitekta profesijas standartam kā pamata prasībām zināšanu, prasmju, iemaņu un kompetenču noteikšanai, kuras speciālistam ir nepieciešamas sekmīgai profesionālo un sociālo uzdevumu izpildei. Profesionālā maģistra studiju programma „Arhitektūra” paredz, ka tās sekmīgas absolvēšanas rezultātā absolvents ir sasniedzis šādus **studiju rezultātus**:

Zināšanas

ARH-Z1 Izprot arhitektūras vēsturiskās evolūcijas nozīmi saistībā ar tehnoloģiju, zinātnes ideju un mākslu attīstību. Orientējās arhitektūras un plānošanas procesos Latvijā un starptautiskajā vidē.

ARH-Z2 Izprot arhitekta specifisko zināšanu mijiedarbību ar citām zinību nozarēm vai profesijām. Orientējas un spēj skaidrot sociālekonomiskos procesus (demogrāfija, dzīves kvalitāte, ekoloģija, kultūra, u.c.) Eiropā un pasaulē. Spēj raksturot un skaidrot arhitektūras un pilsētplānošanas procesus un to sociālo, ekonomisko un vides ietekmi individuāli, grupā, komandā vai institūcijā.

AEH-Z3 Pārzina un orientējās biznesa vadības un līderības psiholoģijā, spēj salīdzināt teorijas, to pielietojumu un integrētu tās organizācijas vidē. Definē un kritiski izvērtē zinātniski pētnieciskā darba metodoloģijas teorētiskās nostādnes un kā tos sintezē un atspoguļot arhitektūras procesos.

Prasmes

ARH-P1 Spēj veidot arhitektūras un pilsētplānošanas projektus, vērstus uz inovatīviem risinājumiem, strukturētas vides izveidi, attīstot profesionālā pašnovērtējuma un analītiskās domāšanas iemaņas. Spēj mērķtiecīgi un neatkarīgi veikt pētniecisko darbību nozarē vai starpnozaru jomās, izvēlēties atbilstošas pētnieciskas pieejas, iegūt un analizēt datus, izpildot visus pētījuma posmus individuāli vai sadarbībā ar kolēģiem.

ARH-P2 Spēj mērķtiecīgi un neatkarīgi veikt pētniecisko darbību nozarē vai starpnozaru jomās, izvēlēties atbilstošas pētnieciskas pieejas, iegūt un analizēt datus, izpildot visus pētījuma posmus individuāli vai sadarbībā ar kolēģiem.

ARH-P3 Spēj izmantot uzņēmējdarbības prasmes, lai veiktu arhitekta profesionālās un sociālās funkcijas. Spēj demonstrēt analītisku izpratni par arhitektūras studiju un profesijas saturu un profesionāli argumentēt viedokli saziņā ar nozares profesionāļiem vai citu nozaru pārstāvjiem.

Kompetences

ARH-K1 Pārzina dažādas pilsētplānošanas un arhitektūras koncepcijas, veidus, formas un modeļus, un to pielietošanas iespējas privātā un publiskā sektorā. Spējas patstāvīgi formulēt, noteikt un komunicēt savas profesionālās darbības mērķus, lai veiktu jaunrades arhitektūras nozarē, dizainā vai starpdisciplīnu jomās.

ARH-K2 Darbojas uzņēmumu projektos un organizāciju vadībā, nepieciešamības gadījumā veidojot sadarbību ar citu nozaru profesionāļiem un integrējot dažādu jomu zināšanas pētnieciskās problēmas risināšanā.

ARH-K3 Veic pētniecisko darbību arhitektūras, pilsētplānošanas un ainavu arhitektūras teoriju un prakses attīstībai, pielietojot vadības psiholoģijas un vadībzinību iegūtās zināšanas un izmantojot jaunākās informācijas tehnoloģijas.

Studiju programmas sastāvdaļu vispārējs raksturojums

Atbilstoši Augstskolu likuma 56.2. pantam, studiju programma ir strukturēta pēc studiju moduļu principa, kas nodrošina satura un studēšanas metožu pārskatāmību, kā arī iespēju pārdomāti plānot

un mērķtiecīgi attīstīt programmu. Moduļu princips ļauj veidot elastīgas saites starp praktisko un teorētisko studiju priekšmetu grupām un sekmē studējošo orientāciju profesionālās darbības vidē. Programmas ir veidota, ņemot vērā tādus starptautiski atzītus maģistra cikla studēšanas principus kā satura orientētība uz studējošo interešu ievērošanu (*student centered learning*), individuālo plānu respektēšana (*independent studies*) un nozares specifisko kompetenču attīstību.

Katra maģistra programmas studiju kursa apraksts tiek veidots saskaņā ar RISEBA izstrādātu un apstiprinātu formu. Kurša aprakstā tiek definētas prasības studiju kursa apguves uzsākšanai, norādīti studiju kursa īstenošanas mērķi un plānotie studiju rezultāti, raksturoti studiju rezultātu sasniegšanai nepieciešamās prasības un vērtēšanas vispārējie kritēriji, izklāstīts studiju rezultātu sasniegšanai atbilstošais studiju kursa saturs, norādīts studiju kursa kalendārs, norādīta obligātā literatūra un papildliteratūra, raksturota studējošo patstāvīgā darba organizācija.

Saskaņā ar 2011.gada 1.augustā veiktajiem grozījumiem Augstskolu likumā, kur likuma 56.1 pants nosaka prasības studiju kursa aprakstiem, tie ir sagatavoti un apstiprināti RISEBA noteiktajā kārtībā un ievietoti MOODLE vidē. Studiju moduļu apraksta metodika ir veidota saskaņā ar Augstskolu likuma 56.2.pantu un izklāsta studiju modulim piesaistītos mērķus, sasniedzamos studiju rezultātus, norāda plānojumu programmas ietvaros, nosauc modulī iekļautos studiju kursus. Maģistra profesionālo studiju programmas „Arhitektūra” struktūru veido 5 studiju moduļi, kuru apraksts nosaka:

- Studiju moduļa mērķi un sasniedzamos studiju rezultātus
- Studiju kursus, kas iekļauti studiju modulī
- Moduļa un tajā ietilpstošo kursu kredītpunktu apjomu
- Studiju laika plānojumu
- Moduļa satura un studēšanas metožu izklāstu

Arhitektūras maģistra studiju programmas kodolu veido konsekventa maģistra darba izstrāde visā programmas laikā. Programmas struktūras pamatprincips ir tās laika grupējums saturiski un metodiski vienotos programmas lielumos – studiju moduļos, katram no tiem definējot funkciju un saturisko īpatsvaru maģistra studiju procesā. Nosacījums par maģistra darbu kā studēšanas centrālo objektu (Modulis Nr.1. „Maģistra darbs”) ļauj fokusēt studiju saturu uz, pirmkārt, studējošās personas talanta, pieredzes un interešu realizāciju maģistra darbā un, otrkārt, uz galveno programmai noteikto specializāciju – pilsētplānošanu un BIM (*Building Information Modelling*). Abas nosauktās komponentes līdzsvaro programmas saturu, jo visu pārējo moduļu funkcija un nozīme tiek saprasta attiecībā pret maģistra darba izstrādes prasībām un arhitekta specializācijas nosacījumiem

Katrs studiju kurss nodrošina 2 līdz 4 programmas definēto rezultātu sasniegšanu. Pārskatāmā veidā to var redzēt programmas kartējumā (skat.8. pielikumu). RISEBA ir izstrādāts “Studiju kartēšanas metodiskais materiāls”, kas nosaka programmas kartēšanas principus, modeļus, posmus un metodes.

Metodiskajā materiālā ir norādīta katras programmas rezultātu sasaistes nepieciešamība ar Latvijas kvalifikācijas ietvara (LKI) un Eiropas augstākās izglītības kvalifikācijai (EKI) ietvara prasībām, kas arī ir norādīts studiju programmas “Arhitektūra” kartēšanas materiālos.

Pirms studiju kursa apraksta izveides katrs mācībspēks no programmas direktora saņem programmas kartēšanas kopsavilkumu, lai studiju kursam nodefinētu atbilstošus studiju rezultātus, saturā iekļautu attiecīgās prasmes un attieksmes, profesionālās zināšanas un kompetences. 2020 gadā tika pilnveidotas studiju kursu aprakstu formas, tādējādi katram mācībspēkam nodrošinot pārskatāmu studiju programmas un kursa rezultātu sasaisti. Visi studiju kursu apraksti ir pievienoti Pielikumā Nr. 10. Balstoties uz studiju kursa rezultātiem, mācībspēki plāno atbilstošas

pārbaudes metodes zināšanās, prasmēm un kompetencēm. Studiju kursu apraksti tiek ievietoti e.riseba platformā, tādējādi nodrošinot to pieejamību visiem mācībbspēkiem, lai novērstu tēmu dublēšanos.

Studiju programma balstās uz obligāto zināšanu bloku, kas sniedz vispārējas zināšanas un pamatzpratni par arhitektūras nozari. Studiju kursi dalās 5 moduļos :

- Modulis Nr. 1 - Maģistra projekts & Maģistra darbs;
- Modulis Nr. 2 - Arhitektūras studijas: nozares prakses & teorijas jaunākie sasniegumi un problemātika Tēlotājmāksla;
- Modulis Nr. 3 - Prakse Darbība : prakse institūcijās, projektēšanā, pētniecībā vai jaunradē;
- Modulis Nr. 4 - Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas;
- Modulis Nr. 5 - Individuālās izvēles studijas.

1.1. tabula

Profesionālās maģistra studiju programmas „Arhitektūra” studiju moduļu plāns

Nr.	Programmas moduļa nosaukums	Semestri				KP	KP modulim	Procentos
		1	2	3	4			
1.	Maģistra projekts & Maģistra darbs					26	32,5%	
1.1.	Maģistra darba projekta izstrāde	4	4	4		12		
1.2.	Maģistra darba izstrāde				14	14		
2.	Arhitektūras studijas: nozares prakses & teorijas jaunākie sasniegumi un problemātika	4	4	4		12	12	15%
3.	Prakse					26	32,5%	
3.1.	Prakse I. Darbība nozares institūcijās	2	4	2		8		
3.2.	Prakse II. Projektu prakse: individuālā darbība projektēšanā, pētniecībā vai jaunradē	6	6	6		18		
4.	Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas	2	2	2	4	10	10	12,5%
5.	Individuālās izvēles studijas	2		2	2	6	6	7,5%
Kredītpunkti kopā:		20	20	20	20	80	80	100%

Studiju moduļu mērķu, satura un sasniedzamo rezultātu apraksts

Modulis Nr.1 “Maģistra darbs”: 26 KP (39 ECTS)

Kredītpunktu sadalījums programmas četros semestros ir: 4 + 4 + 4 + 14 = 26 KP.

Modulis "*Maģistra darbs*" ir programmas galvenais (kodola) elements, kura galvenais mērķis ir **nodrošināt nepārtrauktu maģistra darba ideju un praktisko risinājumu attīstību visā programmas studiju laikā.**

Moduļa "*Maģistra darbs*" saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- Spēj patstāvīgi formulēt un komunicēt savas darbības radošos un sociālos mērķus arhitektūras, dizaina vai starpnozaru profesionālajā vidē.
- Demonstrē analītiski-kritiskas attieksmes un spēj novērtēt laikmetīgās jaunrades kopsakarības ar kultūras un biznesa vidi.
- Spēj patstāvīgi sintezēt informāciju un izstrādāt priekšnosacījumus jaunu zināšanu radīšanai, starpnozaru zinību vai profesionālās darbības nozaru kontekstā.
- Izprot arhitektūras procesu plašāko pētniecisko nozīmi un sociālo lomu.
- Brīvi komunicē idejas vismaz vienā svešvalodā.

Katrā no pirmajiem trijiem maģistra studiju semestriem tiek plānoti KP maģistra darba ideju izstrādāšanai un koncepta sagatavošanai, darbam nepieciešamās informācijas apzināšanai un apguvei, un konsultācijām ar darba vadītāju. Ceturtajā semestrī 14KP ir paredzēti maģistra gala darba teorētiski-praktiskās un/vai teorētiskās daļas izstrādei.

Tā kā RISEBA arhitektūras maģistra programmas mērķis ir studējošo individuālo talantu un interešu attīstība, moduļa uzdevums ir panākt pastāvīgu, docētāja pārraudzītu darbu pie maģistra darba konceptu attīstības. Katra (no pirmo triju) studiju semestra noslēgumā notiek pārbaudījums, kurā maģistrants ar projektu/referātu atskaitās par paveikto pie maģistra darba, norādot apgūtos informācijas avotus, paskaidrojot konceptu attīstības iemeslus un nozīmi, un veicot korekcijas maģistra darba izstrādes plānā. Trešā semestra noslēgumā maģistrants iesniedz izstrādātu maģistra darba saturu, ievadu ar hipotēzes priekšlikumu un pilnu izmantoto informācijas avotu sarakstu.

Ceturtais semestris ir paredzēts maģistra gala darba izstrādei trīs galvenajos formāli orientējošos virzienos:

1. Teorētiski-praktiski izstrādāts, individuāls arhitektūras projekts, kuru veido projekta grafiskais sastāvs (plāni, griezumi, fasādes, makets, vizualizācijas) kopā ar tematiski un saturiski saistītu analītisku tekstu 45 lpp. apjomā.
2. Teorētiska arhitektūras problemātikas analīze, kā tematiski un saturiski vienots analītisks teksts 65 lpp. apjomā, kuru papildina saturu paskaidrojošas darba autora izgatavotas shēmas, plāni, zīmējumi vai diagrammas.
3. Teorētiski izklāstīta un analizēta individuāla darbība vai līdzdarbība arhitektūras vai plānošanas projektā, kā analītiski-teorētisks pārskats 65 lpp. apjomā par maģistra darba autora piedalīšanos arhitektūras projekta īstenošanā, kurā tiek skaidroti viņa veiktie darbi, uzticētie pienākumi un demonstrēts ieguldījums projekta realizācijā. Šā virziena darbiem obligāti jāpievieno norādes par projekta autoru vai, nepieciešamības gadījumā, projekta vadītāja un/vai profesionāla arhitekta atsauksme ar paveiktā darba eksternālo novērtējumu.

Maģistra darba izstrādes sekmēšanai un tā kvalitātes prasību nodrošināšanai programmas pēdējā (ceturtajā) semestrī ir plānoti 6kp kursiem, kuri neietilpst "*Maģistra darba*" moduļa saturā, bet ir sadalīti starp moduli Nr.4 "*Uzņēmējdarbība, vadībizinības, valodu studijas*" (4kp) un moduli Nr.5 "*Izvēles kursi vai individuālās studijas*" (2kp). Šo 6kp izmantošana ir paredzēta studējošās personas aktuālu maģistra darba izstrādes problēmu risināšanai, piemēram, akadēmiskās rakstīšanas angļu valodā konsultēšanai, tātad saturiski vai metodiski piesaistīta maģistra darbam.

Maģistra darba izstrādes moduļa 1., 2. un 3. semestrī tiek plānotas koncentrēta satura teorētiskas lekcijas vai praktiskas nodarbības (jaunrades darbnīcas vai *workshop*), kuru mērķis ir sekmēt

maģistra darba attīstību visās tā komponentēs. Moduļaursos var ietilpt arī īsu akadēmisku priekšlasījumu sērijas, kuras īsteno pieaicināti lektori vai arhitekti, lai izklāstītu specifiskus jautājumus par arhitektūras tēmām vai zinātnes atklājumiem. Pieaicināto speciālistu atlasī nosaka maģistra programmas studējošo aktuālās, ar maģistra projekta izstrādi saistītās intereses. Moduļa lekcijas vai akadēmiskās aktivitātes tiek novērtētas ar ieskaiti, bet semestra noslēgumā katrs maģistrants kārto eksāmenu referāta/ prezentācijas formā par semestrī apgūto tēmu iespaidu uz maģistra darba projektu.

Moduļa *“Maģistra darbs”* nozīme parādās arī iestāšanās nosacījumos kā prasība reflektantam iesniegt maģistra darba orientējošu priekšlikumu – projekta tēzes, kuras tiek apspriestas pārrunu pārbaudījuma laikā. Tēžu projekta esamība potenciāli ļauj plānot kārtējā studiju semestra saturu, jo tiek iegūta informācija par studentu interešu virzieniem, kas ļauj piesaistīt to realizēšanai atbilstošos docētājus, tāpēc moduļa funkcijas sniedz no iestāšanās brīža līdz programmas gala darba aizstāvēšanai.

Modulis Nr.2 “Arhitektūras studijas”: 12 KP (18 ECTS)

Kreditpunktu sadalījums programmas trijos semestros ir: 4 + 4 + 4 = 12 KP.

Moduļa *“Arhitektūras studijas”* mērķis ir **nodrošināt laikmetīgās arhitektūras nozares aktuālo tendenču skaidrojumu un nozīmi eksakto un humanitāro zinātņu atziņu kontekstā.**

Moduļa *“Arhitektūras studijas”* saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- Prot atlasīt, vispārināt un pielietot aprobētas vai inovatīvas inženierzinātņu un humanitāro zinātņu nozaru idejas un metodes.
- Demonstrē analītiski fundamentālu izpratni par arhitektūras nozares saturu un prot izskaidrot nozares procesu nozīmi.
- Spēj patstāvīgi nodarboties ar nozares pētniecību, izstrādājot starpdisciplināras ievirzes idejas.
- Prot profesionāli un akadēmiski skaidri argumentēt idejas saziņā ar nozares speciālistiem, vai profesionāli piesaistītiem speciālistiem.

“Arhitektūras studiju” moduļa loma maģistra programmas saturā ir sniegt zināšanas, prasmes un kompetences arhitektūras projektēšanā un pilsētplānošanā kā programmas galvenajā specializācijas virzienā. Īpaša nozīme tiek piešķirta studējošā personības attīstībai un arhitekta profesionālo prasmju pilnveidošanai.

Katra *“Arhitektūras studiju”* moduļa semestra saturā ietilpst lekcijas par aktuālajām tendencēm arhitektūras nozarē, jauno materiālu un tehnoloģiju attīstību. Moduļa kursu saturs var tikt paplašināts ar īsām vieslekcijām par-zinātniskās domas attīstības virzieniem matemātikā, filozofijā, psiholoģijā, mākslā un taml. Šo kursu saturs ir plānots un orientēts uz maģistra darbu tēmas izstrādes papildināšanu un saturisko bagātināšanu un katrs atsevišķs kurss noslēdzas ar pārbaudījumu ieskaites formā.

Moduļa *“Arhitektūras studijas”* ietvaros plānots realizēt šādus kursus:

1. Psiholoģija arhitektūras uzņēmējdarbības un darba tirgus kontekstā (PhD. Greg McDonald): 2 KP.
2. Teorētiskās nostādnes pilsētplānošanā un pilsētvides dizainā (Dr.arh. Ilze Paklone): 2 KP
3. Arhitektūras ideju vēsture – profesionālie, politiskie, demogrāfiskie un sociālie aspekti (Mg. arh. Visvaldis Sarma): 2 KP.
4. Kultūrvēsturiskais mantojums mūsdienu pilsētvidē (Dr.arh.Jana Jākobsone): 2 KP
5. Pilsētplānošanas dokumentu izstrādes metodoloģija, profesionālie un sociālie aspekti (PhD.

Doc. geogr. Andis Kublačovs): 2 KP.

6. Akvatektūra (ūdensmalu arhitektūra) Rīgas un Ziemeļeiropas metropoļu kontekstā (Mg.arh. Egons Bērziņš): 2 KP

Modulis Nr.3 „Prakse”: 26 KP (39 ECTS)

Kreditpunktu sadalījums pirmajos trijos semestros: 8 + 10 + 8 = 26 KP.

„Prakses” modulis ir daļa no profesionālās arhitektūras maģistra programmas obligātā satura un tā apjomu profesionālajā arhitektūras maģistra studiju programmā nosaka MK noteikumu Nr.512 prasība par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartā noteikto prakses apjomu maģistra profesionālajā studiju programmā. Arhitektūras maģistra programmā prakses kā studiju procesa sastāvdaļas loma ir nodrošināt studējošos ar iespējām pārbaudīt zināšanas, prasmes un kompetences arhitekta profesionālās darbības vidē, tostarp, objektu un vides projektēšanā, nozares pētniecībā, jaunradē, projektu vadīšanā un biroja darbā. Tāpēc RISEBA arhitektūras maģistra programmas ietvaros „Prakses” modulim ir noteikti divi galvenie mērķi:

- **nodrošināt studējošo ar tiešu profesionālās darbības pieredzi arhitektūras nozarē vai tai pietuvinātā nozarē (8KP),**
- **attīstīt studējošo projektēšanas un pētniecības prasmes, kā arī paplašināt viņu izpratni par vizualizācijas kultūru (18KP).**

Saskaņā ar šo nostāju prakse tiek dalīta divos virzienos:

1. „Prakse I. Darbība nozares institūcijās” (8KP), kurā studējošais, saskaņā ar prakses līgumu, praktizējas arhitekta uzraudzībā projektēšanas birojā (4KP) vai ar arhitektūras procesu pārvaldību saistītā institūcijā (4KP). Šī prakses forma tieši sagatavo maģistra programmas beidzēju darbam licencēta arhitekta pārraudzībā trīs gadu laikā pēc arhitektūras maģistra diploma iegūšanas un veido 31% no prakses kopējā laika. Līdztekus tam prakse birojā ļauj studiju laikā iedibināt profesionālas darba attiecības ar potenciālo darba devēju, veidot paredzamu profesionālās izaugsmes procesu līdz arhitekta licences saņemšanai un radīt priekšnosacījumus koleģiālām attiecībām ar nozares speciālistiem un ekspertiem.

Virziena „Prakse I” saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- Spēj akadēmiski skaidri sazināties un profesionāli sadarboties ar nozares speciālistiem vai nozares pārraudzības institūciju speciālistiem.
  - Pārzina profesionālās darbības nozares funkcionēšanas principus.
2. „Prakse II. Projektu prakse: individuālā darbība projektēšanā, pētniecībā vai jaunradē” (18KP) ir individuāli orientētā prakse, kas var izpausties vairākos veidos kā studējošā patstāvīga piedalīšanās ārpus augstskolas projektēšanas, pētniecības vai jaunrades aktivitātēs, kā arī vadība vai līdzdalība sociālos, kultūras vai uzņēmējdarbības projektos. Projektu prakses ietvaros notiek arī teorētiskā sagatavošana projektu vadībā un prakses ietvaros var tikt piedāvāti īsi studiju kursi – no izvēles kursu piedāvājuma vai šim uzdevumam speciāli sagatavoti, ja tie saskan ar prakses uzdevumu. Šī prakses forma tiek veidota saskaņā ar RISEBA definēto arhitektūras maģistra studiju mērķi – studējošo individuālās attīstības sekmēšanu un plānu respektēšanu un veido 69% no prakses kopējā laika. Prakses uzdevumi tiek individuāli plānoti un saskaņoti ar programmas vadību.

Virziena „Prakse II” saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- Spēj formulēt un izstrādāt teorētiski-praktisku ideju kopumus.
- Spēj patstāvīgi pilnveidot savas profesionālās zināšanas un prasmes tradicionālos vai nekonvencionālos jaunrades vai pētniecības virzienos.

- Pārziņa arhitektūras objektu un pilsētvides projektēšanas principus un spēj sekmīgi pielietot zināšanas praktiskajā projektēšanā.

Ārpus augstskolas prakses rezultātus ieskaita par plānotu un programmas vadības atzītu studējošā strādāšanu vai praktizēšanos uz līguma pamata arhitekta birojā vai praktizēšanos arhitektūras procesu administrēšanā valsts vai pašvaldības institūcijās vai citā RISEBA atzītā un dokumentētā formā. Abu prakses veidu mērķis ir apgūto zināšanu aprobācija, arhitekta un pilsētplānotāja profesijai nepieciešamo profesionālo zināšanu un prasmju attīstība praktisku problēmu risināšanai, izpildot individuālo prakses uzdevumu. Katram studentam kvalifikācijas prakses laikā ir prakses vadītājs. Prakses noslēgumā ir jāveic atskaite par savas prakses darbību un tā jāaizstāv.

Prakses organizācijā, to mērķus un uzdevumus nosaka studiju programmas prasības un Praksšu nolikums, kurš ir apstiprināts RISEBA noteiktajā kārtībā RISEBA piedāvātās iespējamās prakses vietas apliecina sagatavotie nodomu protokoli par studējošo prakses nodrošināšanu (skat. 4. pielikumu).

Modulis Nr.4 " Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas":

10 KP (15 ECTS)

Kreditpunktu sadalījums programmas četros semestros ir: 2 + 2 + 2 + 4 = 10 KP

Moduļa mērķis ir **nodrošināt arhitekta profesionālai darbībai nepieciešamās zināšanas par dialoga veidošanu ar sabiedrību, uzņēmējdarbību, projektu vadību, pētniecības metodēm un valodu apguvi.**

Moduļa "*Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas*" saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- Izprot kultūras un biznesa procesu savstarpējo mijiedarbību un ģenealoģiju.
- Izprot arhitektūras nozares speciālo zināšanu attiecības ar citu nozaru zināšanām.
- Orientējas profesionālās darbības tiesisko regulējumu pamatprincipos.
- Pārziņa kvalitatīvās pētniecības metodes un akadēmiskās domu izteiksmes formas.
- Pārvalda angļu valodu līmenī, kas nepieciešams starptautiski atzīta valodas sertifikāta iegūšanai studijām 3.augstākās izglītības ciklā (doktora programmā).

Modulī "*Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas*" iekļauto kursu saturs aplūko situācijas, kas atbilst arhitekta birojā darba specifikai un komunikācijai ar klientiem. Profesionālai projektu vadībai tiek pievērsta īpaša nozīme, jo būtiska daļa no arhitekta darba saistās ar objektu un vides plānošanu, kā arī ar atbildību par vides un ekoloģijas konceptu iestrādi attīstības plānos. Kvalificētu, arhitektūras maģistra līmenim atbilstošu svešvalodu apguvi nodrošina RISEBA docētāji – valodu speciālisti, kuri izmanto starptautiski aprobētas valodu mācīšanas metodes un testēšanas sistēmas.

Moduļa saturu nodrošina RISEBA Arhitektūras un dizaina nodaļas, biznesa un ekonomikas fakultātes, kā arī Mediju un komunikācijas nodaļas fakultāšu mācībspēki, iesaistot arhitektūras maģistra programmas studējošos sadarbībā ar citu studiju virzienu studentiem, tādā veidā tieši īstenojot augstskolas devīzi „*business tiekas ar mākslu*”.

Moduļa Nr.4 "*Vadībzinības, uzņēmējdarbība, sociālo attiecību studijas*" ietvaros plānots realizēt šādus kursus:

1. Uzņēmumu dibināšana un vadīšana (Mg.soc. Iveta Cīrule) 2 KP
2. Tiesiskais regulējums projektēšanā un būvniecībā (Dr.jur. Jānis Rušenieks) 2KP
3. Nozares starptautisko projektu vadība – nacionālie un starptautiskie aspekti (Mg.sc.administr., Ivars Ruņģis) 2KP

4. Starpnozaru un sociālais dialogs (Mg.soc. Iveta Cīrule) 2 KP
5. Ilgtspējīgas vides problemātika (Dr.psych.Greg McDonald) 2 KP
6. KP
7. Akadēmiskās rakstīšanas metodes (Dr.art., doc. Astra Spalvēna): 2 KP
8. Pētniecības metodoloģijas principi (Dr.sc.administr., asoc.prof. Iveta Ludviga): 2 KP

Modulis Nr.5 “Individuālās izvēles studijas”: 6 KP (9 ECTS).

Izvēles vai individuālo studiju kredītpunktu sadalījums programmas pirmajā, trešajā un ceturtajā semestros ir attiecīgi: 2 + 2 + 2 = 6 KP.

Moduļa mērķis ir **stimulēt studējošo iniciatīvu un radošās aktivitātes**, integrējot studējošo individuālos sasniegumus un profesionālo interešu izvēli studiju programmas saturā.

Moduļa “*Individuālās izvēles studijas*” saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

- Spēj individuāli vai kopā ar profesionāļu vai pētnieku grupā realizēt patstāvīgi radītus jaunrades vai pētnieciskos projektus.
- Spēj izrādīt iniciatīvu un uzņemties profesionālus pienākumus.

Izvēles kursu izvēle ir principiāli brīvs studējošā lēmums ar nosacījumu, ka studējošais saskaņo un argumentē savu aktivitāšu izvēli maģistra tēmas izstrādes kontekstā. Ar individuālajām studijām tiek saprastas visu veidu aktivitātes, ko studējošais programmas apguves laikā veic profesijā (projektē) vai jaunradē (gatavo izstādes), vai pētniecībā (publicējas) ar nosacījumu, ka šīs studijas ir RISEBA mācībspēku pārraudzītas un, nepieciešamības gadījumā, arī konsultētas.

Par kredītpunktu skaita piešķiršanu individuālajās studijās lemj maģistra programmas padome. Programma neparedz noteiktu kursu vai aktivitāšu piedāvājumu “*Individuālās izvēles studijas*” modulī, pieņemot, ka studējošā brīvo izvēli nosaka nepieciešamība attīstīt maģistra darba tēmu un izstrādes. Moduļa kredītpunkti ir vienmērīgi izdalīti programmas pirmā, trešā un ceturta semestru laikā. Ceturtajā – programmas gala darba izstrādes semestrī plānotie 2 izvēles kredītpunkti rada iespējas izvēlēties priekšmetu, kas sekmē maģistra darba izstrādes gaitu un kvalitāti.

Moduļa “*Individuālās izvēles studijas*” ietvaros plānots piedāvāt galvenokārt RISEBA nodrošinātus studiju kursus, tomēr brīvās izvēles ietvaros studējošie drīkst izvēlēties jebkuras augstskolas piedāvātu izvēles kursu. Moduļa izvēles kursu piedāvājums ir šāds:

1. Formveides studijas. (Mg.art. Aigars Bikše, viesprofesors).
2. Objektu telpas vizualizēšanas metodes. (Mg.art. Atis Kampars)
3. Glezniecība: telpa un krāsa. (Mg.art. Ieva Taranda, vieslektore)

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

Maģistra studija programmas zinātnes un jaunrades sasniegumi

RISEBA FAD ir uzsākusi starptautisku pozicionēšanas programmu, akcentējot Rīgas, Latvijas un Baltijas reģiona īpašās vēsturiskās, sociālās un telpiskās īpašības un kvalitātes. Zemāk minētais ir

tā apliecinājums. Bakalaura un maģistra studenti, kuru darbi ir tieši saistīti ar šiem projektiem, izmantojot "design by research" pieeju, projektu rezultāti ir saņēmuši vietējo un starptautisko atzinumu.

2016.gadā Japānā nāca klajā žurnāla „**a+u**”(„**Architecture & Urbanism**") speciālizdevums Nr. 555 „Feature: Latvia – Architecture Unfolding”. Numura viesredaktore ir RISEBA FAD docente un arhitektūras pētniece Dr. arch. Ilze Paklone.

2017.G. publikācija 2 sējumos - **“Beyond Education: Knowledge Mile Pardaugava” un “Part 2: Spatial Plan”**, pasniedzēji: Thomas Stellmach, Doc. Ilze Paklone, Viesturs Celmiņš 3. kursa studenti

2017.gadā nāca klajā RISEBA zinātnisko rakstu krājums **“Business Meets Art: Beyond the Traditional Approach to Education, Management and Business”** (zinātniskās redaktore Dr. Irina Senņikova, Dr. Tatjana Vasiļjeva), kurā iekļauts arī Arhitektūras un dizaina departamenta profesora un pētnieka Jāņa Lejnieka raksts “Built Heritage as a Financial Asset in Riga after 1991”.

2018. gada izdots RISEBA FAD un AVMM akadēmiskā žurnāla *ADAMarts* pirmais numurs. Žurnāls angļu valodā ar dubulti/anonīmi recenzētiem pētnieciskajiem rakstiem, ar starptautisku redaklējumu, ir veltīts arhitektūras un mediju mākslai Baltijas jūras reģionā.

2018.g. un 2019.g. Aizputē, Latvijā notika Starptautiski arhitektūras studentu plenēri. Jana Jākobsone līdztekus kolēģiem ir eksperte un pasniedzēja plenērā, kurā piedalās arhitektūras studenti no Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas “RISEBA” Arhitektūras programmas, Viļņas Mākslas Akadēmijas Klaipēdas Arhitektūras un dizaina fakultātes, Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras fakultātes, kā arī ainavu arhitektūras studenti no Latvijas Lauksaimniecības universitātes. Informācija pieejama [šeit](#)

FAD dekāna un maģistra programmas direktors v.i. Dr.h.c.arch. Jānis Dripe ir bijis pasaules lielākās arhitektūras izstādes – Venēcijas arhitektūras biennāles divu pēdējo Latvijas ekspozīciju (2016. un 2018. gads) komisārs.

2019.gada februārī Soorim Mākslas centrā un maijā Korea Foundation Gallery Seulā atklāta Latvijas arhitektūrai veltīta izstāde [“Latvia. Architecture at Convergence”](#). Kuratores un grafiskā dizaina autores – FAD docenta Ilze Paklone Phd , Dace Penke, ar Latvijas vēstniecības Japānā un Latvijas vēstniecības Korejā, kā arī ar izdevniecības Shinkenchikusha žurnāla “a+u” atbalstu.

2020.g. FAD mācībspēki maģistra programmas docente I.Paklone, D.Suhanova un lektors R.D.Šmits un viespasniedzēji V. Celmiņš, I. Mengēlis iesaistīti Cēsu novada pašvaldības iepirkuma "Projekta “Augmented Urbans” telpiskās izpētes un plānošanas studiju kursa organizēšana" realizācijā no 2019. gada 10. jūnijam līdz 2020. gada 10. oktobrim.

2020.gadā jaunais FAD dekāns un maģistra programmas direktors Rudolfs Dainis Šmits MATS Dipl. Arh. piedalījās vairākās vietējās un starptautiskās izstādes tai skaitā Latvijā, Igaunijas Modernās Mākslas muzejā un ceļojošā izstādē ASV. 2020.g. Džona Heiduka Projekts Rīga pārpublicācija un 2. cēliens domāts, lai iepazīstinātu studentus un profesionāļus ar Heiduka idejām un pedagoģiskajām metodēm un arhitektūras diskursu veicināšanai saņēma Valsts Kultūrkapitāla fonda (VKKF) un Amerikas Latviešu apvienības Kultūras fonda (ALA KF) finansiālo atbalstu. Grāmatas publikācijā tika iesaistīti RISEBA FAD absolventi, vieslektori, vietējie un ārzemju pasniedzēji, arhitekti, mākslinieki un dzejnieki.

(Papildus informāciju par sasniegumiem skatīt pielikumu)

RISEBA FAD zinātniskās nozares un jaunrades jomas salīdzinot ar konkurenci

RISEBA FAD tieši ir salīdzināma ar RTU Arhitektūras fakultāti, kuras pirmsākumi 2019.gadā ir tieši

150 gadu aspektā skatāmi. Plašākā kontekstā FAD sevi salīdzina ar Aalto universitātes arhitektūras studiju programmu Somijā, Tallinas un Viļņas mākslas akadēmijas arhitektūras programmām Igaunijā un Lietuvā, tās regulārajām (gada izdevumiem) publikācijām, programmu raksturojošiem izdevumiem, akadēmisko un zinātnisko darbību. RISEBA FAD darbība vērsta uz augšminēto institūciju līmeņa analīzi un sasniegšanu, kā arī savas specifiskās nišas veidošanu.

Zinātnes nozares un jaunrades potenciāls

Studiju process paredz visaptverošu pieeju, studiju procesā atbalstot studentu pašu iniciētos pētnieciskos projektus un veiksmīgākos studentus iesaistot studentus arī arhitektūras projektēšanas un mākslinieciskās jaunrades projektos. Pētnieciskais un jaunrades process pamatā balstās uz konkrētu radošo personību, tādēļ ļoti būtiski jau studiju procesa laikā veidot un attīstīt jauno speciālistu radošo potenciālu un patstāvīgu domāšanu, spēju stratēģiski un analītiski formulēt un komunicēt profesionālus aspektus, kā arī pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju. Studiju un pētnieciskās prakses ietvaros studentiem tiek dota iespēja praksē iepazīties ar arhitektūras jomā strādājošiem uzņēmumiem, praktizējošiem arhitektiem, atsevišķiem projektiem un būvēm gan Latvijā, gan ārvalstīs.

2020.g. Technopolis zinātniskā novērtējuma atskaitē sniedz sekojošas rekomendācijas nākamajam sešu gadu periodam:

1. Algot pilna laika pētnieku FAD maģistra programmas atbalstam
2. Sniegt priekšlikumus FAD doktorantūras programmas ieviešanai nākotnē
3. Palielināt pētniecības publikāciju skaitu un publicēt tās oficiālos izdevumos.
4. Izstrādāt praktiskus/mākslinieciskajā izpētē balstītus pieteikumus
5. Izstrādāt iniciatīvas pašreizējam personālam iesaistīties doktorantūras izpētē kā nepilnas slodzes darbā un palielināt algas šīm kvalifikācijām.
6. gadā atbilstoši *Technopolis* ieteikumiem FAD dekāns uzaicināja asociēto profesoru Efi Dujanu (*Efe Duyan*) pievienoties RISEBA FAD, lai izveidotu un vadītu jaunu pētniecības nodaļu sadarbībā ar augstskolas RISEBA pašreizējo pētniecības nodaļu. Šī tikko izveidotā pētniecības nodaļa darbosies kā platforma, lai atbalstītu esošo maģistra studiju programmas studentu pētniecību un pilna laika doktorantūras pētniekus ar ieceri īstenot RISEBA FAD doktorantūras programmu turpmākajos piecos gados.

Lai tehniski atbalstītu jauno pētniecības nodaļu, RISEBA FAD mērķis ir paralēli attīstīt pētniecības laboratoriju šajā pašā periodā. Laboratorijā plāno veikt arhitektūras dizaina, urbānā dizaina, pasaules mantojuma dokumentācijas izpēti (**Ārkārtas dokumentācija un apdraudētā kultūras mantojuma diagnoze**) un strādāt ar teoriju papildus praktiskai sadarbībai un starpdisciplīnu darbam, integrējot arhitektūrā novatoriskas tehnoloģijas. Sagaidāms, ka šī pētniecības laboratorija būs mājvieta vairākiem pētniecības projektiem grupās un individuāli un nepieciešamās biroja telpas, aprīkojums un administratīvais personāls. RISEBA Audiovizuālā un mediju fakultāte ir piekritusi dalīties savā plānotajā laboratorijas telpā. Šī pagaidu laboratorijas vide pašlaik ir izstrādes procesā, savukārt izstrādē ir plāni par lielākas laboratorijas telpas izbūvi, kas darbotos kā augstskolas RISEBA pētniecības centrs.

Kopš 2021. gada norit pastāvīgs darbs pie pētniecības komandas izveides, un nodaļā ir iecelts komandas vadītājs uz pusslodzi, lai koordinētu procesu. Ir izstrādāts pētniecības aktivitāšu ietvars, iekļaujot konkrētus aktivitāšu mērķus, piemēram, ieteicamo žurnālu un konferenču sarakstus.

Sagaidāms, ka pētniecības nodaļa kopīgos un izstrādās pētniecības idejas, īsteno apstiprinātas pētniecības aktivitātes un pieteiksies dažādiem grantiem un finansējumam, piemēram, Erasmus+, ERC, Latvijas Izglītības un zinātnes ministrijas grantiem un citiem avotiem.

Vidējā termiņa mērķi iekļauj starptautisku konferenču sērijas, kuras fakultāte uzsāks 2023. gada

sākumā.

Ilgtermiņa mērķu vidū ir doktorantūras programmas izveide ciešā sadarbībā ar pētniecības un laboratorijas aktivitātēm.

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju procesa īstenošanā tiek ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi un īstenoti šādā veidā:

1. Studiju kursu docētāji ņem vērā un respektē studentu dažādību un viņu vajadzību daudzveidību, izmantojot dažādus programmas īstenošanas veidus, atbilstoši studentu iespējām.
2. Studiju kursi tiek apgūti studentu un mācībspēku sadarbības procesā, kur atbilstoši situācijai tiek pielietotas dažādas mācīšanas metodes: monoloģiskā - lekcijas un praktiskie demonstrējumi; dialogiskā - konstruktīvas sarunas, diskusijas, radošās metodes; pētnieciskās metodes - literatūras studijas, mācību ekskursijas, semināri, dzīvie projekti (*live projects*), maketēšana, materiālzināšanu iegūšana caur praktisko apmācību u.c. Veicot pētniecisko darbu, studenti izmanto kvalitatīvās, kvantitatīvās un datu matemātiskās apstrādes metodes. Tiek izmantotas dažādas darba formas - grupu darbs, individuālais darbs, patstāvīgais darbs.
3. Tiek veicināta studējošo patstāvība, piedāvājot studentiem mācību metodes, kur viņi var individuāli vai grupā sagatavot un demonstrēt savas zināšanas, prasmes un attieksmi. Tajā pašā laikā tiek nodrošināta mācībspēka vadība un atbalsts, iedvesmojot, motivējot un sniedzot mutisku vai rakstisku atgriezenisko saiti.
4. Mācībspēku un studentu savstarpējās attiecībās tiek veicināta studējošo un mācībspēku abpusēja cieņa, veidojot pozitīvu emocionālo fonu un radošu sadarbību. Augstskolā darbojas Ētikas komisija, kur nepieciešamības gadījumā tiek izskatītas ētiska rakstura sūdzības.
5. Augstskolā eksistē atbilstošas procedūras studentu sūdzību risināšanai. Sūdzību izskatīšanas procesu vada Kvalitātes daļas vadītāja, pieaicinot programmas direktoru un katedras vadītāju, nepieciešamības gadījumā - Studiju departamenta vadītāju vai studiju prorektoru.
6. Regulāri tiek izvērtētas pedagoģiskās metodes, mācīšanas, mācīšanās un novērtēšanas veidi. Aktuālie jautājumi tiek apspriesti katedras sēdēs, Metodiskās padomes sapulcēs, kā arī mācībspēkiem tiek organizēti metodiskie semināri, ekskursijas un dažādas mācības.

Realizējot studentcentrētu pieeju, īpaša uzmanība tiek pievērsta studiju rezultātu vērtēšanai:

1. Mācībspēki pārzina pārbaudes un eksaminācijas metodes, saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā. Tas notiek metodiskajos semināros, katedras sēdēs, darbojoties projektos, kā arī mācoties vienam no otra un savstarpēji hospitējot nodarbības.
2. Pārbaudes darbi, vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji atzīmju izlikšanai ir iepriekšpublicēti. Kopā ar studiju kursa aprakstu tie tiek ievietoti MOODLE vidē, pārrunāti pirmajā nodarbībā. Nepieciešamības gadījumā tie tiek izsūtīti individuāli pa epastu vai

- pārrunāti konsultācijā.
3. Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus – zināšanās, prasmēs un attieksmē.
  4. Studenti saņem atgriezenisko saiti, un ja nepieciešams, mācībspēks sniedz padomus un atbalstu mācīšanās procesa uzlabošanai.
  5. Tiek ņemta vērā studentu dažādību un atsevišķos gadījumos piemēroti studentiem atvieglojoši apstākļi, piem., iesniegšanas termiņa pagarināšana.
  6. Vērtēšana tiek īstenota saskaņā ar apstiprinātām procedūrām, tā ir konsekventa, taisnīga un piemērojama visiem studentiem.
  7. Sasniegto studiju rezultātu vērtēšanu veic mācībspēks, pats students (pašizvērtēšana), citi studenti (savstarpējā vērtēšana). Ja studiju kursu docē vairāki mācībspēki, tad eksāmena darbu vērtē vairāki docētāji.
  8. Augstskolā darbojas procedūra studentu apelāciju izskatīšanai.

Arhitektūras un dizaina fakultātē, kurā studējošie ir no visas pasaules, respektīvi mācību vide ir starptautiska - studentcentrētas mācīšanās principu ievērošana ir ārkārtīgi svarīga. Studiju procesa īstenošanā tiek ņemti vērā šādi studentcentrētas mācīšanas un mācīšanās principi: tiek respektēts studentu kontingents un viņu vajadzību daudzveidība, veidojot piemērotus mācīšanās ceļus, atbilstoši iespējām, tiek izmantoti dažādi programmas īstenošanas veidi un atbilstoši apstākļiem tiek izmantotas daudzveidīgas pedagoģiskās metodes. Studiju procesa laikā tiek veicināta studējošā tieksme uz patstāvīgumu, tajā pašā laikā nodrošinot mācībspēka vadību un atbalstu. Starp mācībspēkiem un studējošiem tiek veicināta abpusēja cieņa, sadarbība un nepārtraukta mijiedarbība.

Kopš 2011. gada, piesaistot neatkarīgus nozares speciālistus tiek organizētas atklātās lekcijas – “Slice of Architecture” lekciju cikls, kur visa semestra garumā, vidēji reizi mēnesī tiek organizēta publiska lekcija. Atklāto lekciju tēmas un mācībspēki apskatāmi pielikumā.

Papildus RISEBA Arhitektūras departamenta organizētajām vieslekcijām (Slice of Architecture un citi) , studenti ir aicināti apmeklēt arī Latvijas Arhitektu savienības, Arhitektūras muzeja u.c. institūciju atklātās mūžizglītībai paredzētās lekcijas un seminārus.

RISEBA studentiem studiju laikā ir iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus, diskutēt ar mācībspēkiem, konsultantiem, pieaicinātajiem ekspertiem un studiju biedriem. Studijās tiek izmantotas problēmcentrētas mācīšanas stratēģijas. Visi studiju mācību un palīgmateriāli studentiem ir brīvi pieejami studiju laikā e-studiju vidē. www.e.riseba.lv atrodamas arī norādes par papildu informācijas avotiem, zinātniskiem rakstiem un pētījumiem, mācību un konkrēto jautājumu apguvei, kā arī materiāli pašvadītas mācīšanās veicināšanai (piemēram, mājās veicamie uzdevumi, papildus temati ar pašpārbaudes testi). Nepieciešamības gadījumā tiek organizētas papildus attālinātas (izmantojot Zoom) un klātienē konsultācijas, studenti saņem uzdevumus meklēt informāciju internetā un zinātniskās datu bāzēs, kā arī strādāt grupās – gatavojot kopējo projektu vai prezentācijas materiālus (skatīt sīkāk pielikumā).

Katra studiju kursa beigās elektroniski studentiem tiek lūgts aizpildīt novērtējuma anketu, kurā ir iespēja izteikt viedokli un ierosinājumus gan par studiju kursa saturu, gan tā realizācijas metodēm, gan mācībspēku kompetencēm un darba stilu. Līdz ar to studiju kursi ik gadu tiek aktualizēti atbilstoši studentu sniegtajam vērtējumam (skatīt sīkāk pielikumā XX). Tāpat studentu pārstāvji tiek iesaistīti programmas padomēs un satversmes sapulcēs, nodrošinot viņu viedokļa pārstāvēšanu lēmumu pieņemšanā. Regulāri (vismaz 2 reizes semestrī - formāli un ikdienā - neformāli) notiek komunikācija ar studiju programmas direktoru, izrunājot neskaidros jautājumus, papildus konsultējot un atbalstot studentus.

Mācībspēkiem ir izstrādāta „Viesdocētāja rokasgrāmata”, kurā sniegts skaidrojums par nodarbību

plānošanu, gatavošanos tām, norisi un vērtēšanu (skati sīkāk pielikumū).

RISEBA izmantotā vērtēšanas sistēma balstās uz sekojošiem principiem:

1. vērtējuma obligātums - nepieciešamība iegūt pozitīvu vērtējumu par katru studiju kursu;
2. akumulēšana - studējošā iegūtās zināšanas tiek vērtētas, summējot visus studiju laikā iegūtos pozitīvos vērtējumus;
3. prasību atklātība un skaidrība - uzsākot studijas, studējošais tiek informēts par studiju kursa saturu, prasībām un vērtējumu.

RISEBA studiju un zināšanu novērtēšanas metodes ir objektīvas, un tiek konsekventi ievērotas. Ikvienas pārbaudes apjoms atbilst attiecīgā studiju kursa programmas saturam un Profesiju standartā noteiktām prasēm un zināšanu prasībām.

Studējošo zināšanu kvalitāti RISEBA vērtē, pamatojoties uz Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas rīkojumu, atbilstoši LR pieņemtajiem ECTS (European Credit Transfer System) standartiem un atbilstoši augstskolā esošiem vērtēšanas kritērijiem. Augstskolā ir noteikti divu veidu pārbaudījumi - obligātie un citi pārbaudījumi. Obligāto pārbaudījumu (piemēram, kontroldarbs, eksāmens) izpilde studentiem ir obligāta. Ja tie nav izpildīti, gala atzīme par studiju kursu nevar tikt izlikta. Obligāto pārbaudījumu skaits studiju kursā ir noteikts ar rektora rīkojumu un ir atkarīgs no kredītpunktu skaita studiju kursā. Papildu obligātajiem pārbaudījumiem mācībspēks pēc saviem ieskatiem var iekļaut studiju kursā, piemēram, mājas darbus, testus, patstāvīgos darbus, seminārus, utt. Tie ir - citi pārbaudījumi. To skaitu un veidu nosaka pats mācībspēks, kā arī studiju kursa aprakstā (un izliekot gala atzīmi) norāda citu pārbaudījumu svaru studenta gala vērtējumā.

Katrs mācībspēks savā studiju kursā regulāri pārbauda studentu zināšanas, izmantojot kursa programmā un aprakstā norādītos obligātos un citus pārbaudes veidus (kontroldarbi, mājasdarbi, referāti, prezentācijas, patstāvīgie darbi, utt.). Prasības ir atkarīgas no studiju kursa specifikas un studiju procesa organizācijas tajā. Regulārs darbs semestrī ietekmē studiju kursa gala vērtējumu. Obligāto pārbaudes veidu nosaka mācībspēks, ņemot vērā prasības kursa apguvei un katra vērtējuma īpatsvaru. Eksāmenu, kontroldarbu, patstāvīgo darbu, studiju darbu un prakšu rezultātus vērtē ar atzīmi 10 baļļu sistēmā. Iegūstamo kredītpunktu summa ir norādīta studiju plānā. Lai novērtētu studentu izpildītā darba apjoma atbilstību plānam, katru semestri un studiju gadu tiek veikts tā kvantitatīvais vērtējums kredītpunktos - 1 kredītpunkts atbilst 40 akadēmiskajām stundām.

Eksāmeni RISEBA tiek organizēti gan rakstiski, gan mutiski, gan organizēti testu veidā e.riseba.lv. Gala vērtējums pēc studiju kursa apguves ietver studenta darba novērtējumu visa studiju kursa apguves laikā, tajā skaitā, līdzdalību un darba kvalitāti nodarbībās, kontroldarbu un patstāvīgo darbu rezultātus, kā arī eksāmena vērtējumu. Kursa apguve ir sekmīga, ja programmā noteiktās prasības ir izpildītas līdz pārbaudījuma perioda beigām, izņemot gadījumus, kad saņemts pārbaudījuma kārtošanas termiņa pagarinājums.

Studiju rezultātu vērtēšanas rādītāji

Maģistrantu zināšanu kvalitāte tiek vērtēta pamatojoties uz Latvijas Republikā apstiprināto 10 baļļu vērtēšanas sistēmu un atbilstoši augstskolā esošiem vērtēšanas kritērijiem. Studiju rezultātus RISEBA vērtē pēc diviem rādītājiem:

1. Kvalitatīvais vērtējums - atzīme 10 baļļu sistēmā (skat. 3.2. tabulu) vai ieskaite (ieskaitīts, neieskaitīts);
2. Kvantitatīvais vērtējums - kredītpunktu skaits, atbilstoši studiju kursa apjomam un nozīmīgumam.

3.tabula

RISEBA studiju rezultātu vērtēšanas sistēma					
Apguves līmenis	Vērtējums %	Atzīme	Skaidrojums	Aptuvenā ECTS atzīme	Vērtēšanas kritēriji: zināšanas, prasmes un iemaņas
ļoti augsts	96-100	10	Izcili With distinction	A	Zināšanas, kas pārsniedz studiju programmas prasības, liecina par patstāvīgiem pētījumiem, par problēmu dziļu izpratni.
	90-95	9	Teicami Excellent	A	Pilnā mērā apgūtas studiju programmas prasības, iegūta prasme patstāvīgi lietot iegūtās zināšanas.
augsts	80-89	8	Ļoti labi Very good	B	Pilnā mērā apgūtas studiju programmas prasības, taču reizēm trūkst dziļākas izpratnes un spējas zināšanas patstāvīgi piemērot sarežģītākajiem jautājumiem.
	70-79	7	Labi Good	C	Apgūtas studiju programmas prasības, taču vienlaikus konstatējami arī atsevišķi mazāk svarīgi trūkumi zināšanu apgūvē.
	60-69	6	Gandrīz labi Almost good	D	Apgūtas studiju programmas prasības, taču vienlaikus konstatējamas atsevišķu lielāku problēmu nepietiekoši dziļa izpratne.
vidējs	50-59	5	Viduvēji Satisfactory	E	Visumā apgūtas studiju programmas prasības, kaut arī konstatējama vairāku svarīgu problēmu nepietiekami dziļa izpratne.
	40-49	4	Gandrīz viduvēji Almost satisfactory	E/FX	Visumā apgūtas studiju programmas prasības, konstatējamas vairāku svarīgu problēmu nepietiekama izpratne un grūtības iegūto zināšanu praktiskā izmantošanā.

	26-39	3	Vāji Bad	Fail	Apgūtas virspusējas zināšanas par studiju kursa svarīgākajām problēmām, taču nav spēju tās praktiski izmantot.
zems	10-25	2	Ļoti vāji Very bad	Fail	Apgūtas virspusējas zināšanas par studiju kursa svarīgākajām problēmām, taču citās svarīgākās problēmās pilnīgi trūkst orientācijas.
	1-9	1	Ļoti ļoti vāji Very, very bad	Fail	Nav izpratnes par studiju kursa pamatproblemātiku.

Maģistra darbs

Modulis “*Maģistra darbs*” ir programmas galvenais (kodola) elements, kura galvenais mērķis ir nodrošināt nepārtrauktu maģistra darba ideju un praktisko risinājumu attīstību visā programmas studiju laikā.

Tā kā RISEBA arhitektūras maģistra programmas mērķis ir studējošo individuālo talantu un interešu attīstība, moduļa uzdevums ir panākt pastāvīgu, docētāja pārraudzītu darbu pie maģistra darba konceptu attīstības. Katra (no pirmo triju) studiju semestra noslēgumā notiek pārbaudījums, kurā maģistrants ar projektu/referātu atskaitās par paveikto pie maģistra darba, norādot apgūtos informācijas avotus, paskaidrojot konceptu attīstības iemeslus un nozīmi, un veicot korekcijas maģistra darba izstrādes plānā. Trešā semestra noslēgumā maģistrants iesniedz izstrādātu maģistra darba saturu, ievadu ar hipotēzes priekšlikumu un pilnu izmantoto informācijas avotu sarakstu.

Maģistra darba izstrādi vada RISEBA struktūrvienības mācībspēks ar akadēmisko vai zinātnisko grādu, ne zemāku par arhitektūras maģistru. Var tikt arī pieaicināts konsultants par atsevišķiem specifiskiem jautājumiem. Maģistra darbs tiek recenzēts. Maģistra darba vadītāju un recenzentu apstiprina studiju programmas direktors un katedras dekāns. Par recenzentu var būt persona ar akadēmisko vai zinātnisko grādu, ne zemāku par arhitektūras maģistru. Recenzijā jāatspoguļo temata aktualitāte, projekta izpildes kvalitāte, darba pozitīvie rādītāji un trūkumi, kā arī dod slēdzieni par to, vai ir iespējams piešķirt profecianālo maģistra grādu. Studiju programmas uzsākšanu, mācības, iespējamo kursu secību, kā arī sekmīgu studiju programmas apguvi reglamentē RISEBA Senātā apstiprinātie normatīvie dokumenti un RISEBA nolikums par arhitektūras maģistra darba izstrādāšanu un aizstāvēšanu.

Ja studiju programma ir sekmīgi apgūta un gala pārbaudījumos saņemts pozitīvs vērtējums (zemākais vērtējums 4 balles), studentiem tiek piešķirts profecianālais maģistra grāds arhitektūrā. Studiju programmas maģistra diploma un tā pielikuma paraugu skat. Pielikumā.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un

novērtējumu.

Profesionālā maģistra studiju programmā ir iekļauta mācību un pētnieciskā prakse, piemēram, arhitektūras un plānošanas studiju braucieni (*field trips*) Latvijā vai arī uz ārvalstīm, tikšanās ar šo valstu arhitektūras un pilsētplānošanas biroju vadītājiem, viesošanās un sadarbība ar citu valstu augstskolām; pētnieciskā prakse – izpēti darba veikšana Latvijas un citu Eiropa savienības dalībvalstu, un ārpus Eiropa savienības trešo valstu bibliotēkās, arhīvos un pētniecības institūtos. Šie studiju braucieni un pētniecības praktikums iekļauj sadarbību ar vietējo sektoru, nekustamā īpašuma attīstītājiem, nevalstiskajām organizācijām, vietējām pašvaldībām un valsts aģentūrām (piemēram, Latvijas ministriju, Urbāno institūtu, Free Riga un citām organizācijām). Piemērs:

2020.gadā Latvijas ministrija rīkoja starptautisku simpoziju, uz kuru tika aicināti RISEBA FAD maģistrantūras studenti un studentu komandas no vadošajām arhitektūras fakultātēm Igaunijā, Lietuvā un Latvijā (RTU). Studentu komandas saņēma uzdevumu pētīt, analizēt un noteikt, vai ir atbilstoši pārveidot esošo gadsimta vidus modernisma ēku, kas ir saglabājusies Rīgas centrā no padomju laikiem, lai tajā izvietotu jauno akustisko koncertzāli. Katra studentu komanda virtuāli prezentēja darbu: pētījumu, gadījuma studijas un secinājumus/vai ieteikumus objekta izmantošanai. Šāda veida konkurējošā izpēte un komandu sadarbība ļauj studentiem attīstīt savas pētnieciskās spējas, nostiprināt prezentācijas iemaņas un saziņas prasmes un paplašināt savu uztveri un zināšanas par konkrētu problēmu, un attīstīt kompetenci, strādājot ar starptautiskiem studentiem ar vienu noteiktu problēmu. Šāda veida starptautiskā prakse ļauj studentiem attīstīt radošo domāšanu, pārrunu un angļu valoda prasmes reāllaika vidē.

2019.gadā maģistrantūras studenti piedalījās pētniecības projektā “Augmented Urbans” (*Interreg* finansējums), kas iekļāva plašu pētniecības un dizaina priekšlikumu izstrādi urbānās intervences risinājumiem Cēsu pašvaldībā. Papildus studentu pētījumiem un datu apkopošanai tika rīkotas izbraukuma ekskursijas uz Cēsīm, lai tiktos ar pašvaldības pārstāvjiem. Cēsu Tūrisma aģentūra rīkoja gida vadītas ekskursijas, lai pārbaudītu dažādus objektus Cēsīs, kurus studenti apskatīja dizaina priekšlikumu izstrādei. Sagatavotos priekšlikumus prezentēja Cēsu pašvaldības pārstāvjiem, un ieteiktie dizaina priekšlikumi un intervences idejas tika uzņemtas ar aplausiem. Tika sagatavota publikācija, dokumentējot dizaina darbu un novatorisko dizaina risinājumu priekšlikumus, mainot dabiskos, tradicionālos un urbānos apstākļus, lai attīstītu jaunas funkcijas un piesaistītu tūrismu.

Studiju process paredz visaptverošu pieeju, studiju procesā atbalstot studentu pašu iniciētos pētnieciskos projektus un veiksmīgākos studentus iesaistot studentus arī arhitektūras projektēšanas un mākslinieciskās jaunrades projektos. Pētnieciskais un jaunrades process pamatā balstās uz konkrētu radošo personību, tādēļ ļoti būtiski jau studiju procesa laikā veidot un attīstīt jauno speciālistu radošo potenciālu un patstāvīgu domāšanu, spēju stratēģiski un analītiski formulēt un komunicēt profesionālus aspektus, kā arī pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju. Studiju un pētnieciskās prakses ietvaros studentiem tiek dota iespēja praksē iepazīties ar arhitektūras jomā strādājošiem uzņēmumiem, praktizējošiem arhitektiem, atsevišķiem projektiem un būvēm gan Latvijā, gan ārvalstīs. Studiju prakse noris studiju īstenošanas valodā – angļu.

Modulis “Prakses” (“Internship”)

„Prakses” modulis ir daļa no profesionālās arhitektūras maģistra programmas obligātā satura un tā apjomu profesionālajā arhitektūras maģistra studiju programmā nosaka MK noteikumu Nr.512 prasība par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartā noteikto prakses apjomu maģistra profesionālajā studiju programmā. Arhitektūras maģistra programmā prakses kā studiju procesa sastāvdaļas loma ir nodrošināt studējošos ar iespējām pārbaudīt zināšanas, prasmes un

kompetences arhitekta profesionālās darbības vidē, tostarp, objektu un vides projektēšanā, nozares pētniecībā, jaunradē, projektu vadīšanā un biroja darbā. Tāpēc RISEBA arhitektūras maģistra programmas ietvaros „Prakses” modulim ir noteikti divi galvenie mērķi:

1. **nodrošināt studējošo ar tiešu profesionālās darbības pieredzi arhitektūras nozarē vai tai pietuvinātā nozarē** (8kp),
2. **attīstīt studējošo projektēšanas un pētniecības prasmes, kā arī paplašināt viņu izpratni par arhitektūras projektu institucionālo virzību, to prezentāciju un vizuālo kultūru** (18kp).

Saskaņā ar šo nostāju prakse tiek dalīta **divos virzienos**:

„Prakse I. Darbība nozares institūcijās” (8kp), kurā studējošais, saskaņā ar prakses līgumu, praktizējas arhitekta uzraudzībā projektēšanas birojā (4kp) vai ar arhitektūras procesu pārvaldību saistītā institūcijā (4kp). Šī prakses forma tieši sagatavo maģistra programmas beidzēju darbam licencēta arhitekta pārraudzībā trīs gadu laikā pēc arhitektūras maģistra diploma iegūšanas un veido 31% no prakses kopējā laika. Līdztekus tam prakse birojā ļauj studiju laikā iedibināt profesionālas darba attiecības ar potenciālo darba devēju, veidot paredzamu profesionālās izaugsmes procesu līdz arhitekta licences saņemšanai un radīt priekšnosacījumus koleģiālām attiecībām ar nozares speciālistiem un ekspertiem.

Virziena „Prakse I” saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

1. Spēj akadēmiski skaidri sazināties un profesionāli sadarboties ar nozares speciālistiem vai nozares pārraudzības institūciju speciālistiem.
2. Pārzina profesionālās darbības nozares funkcionēšanas principus.

„Prakse II. Projektu prakse: individuālā darbība projektēšanā, pētniecībā vai jaunradē” (18kp) ir individuāli orientētā prakse, kas var izpausties vairākos veidos kā studējošā patstāvīga piedalīšanās projektēšanas, pētniecības vai jaunrades aktivitātēs ārpus augstskolas, kā arī vadība vai līdzdalība sociālos, kultūras vai uzņēmējdarbības projektos. Projektu prakses ietvaros notiek arī teorētiskā sagatavošana projektu vadībā un prakses ietvaros var tikt piedāvāti īsi studiju kursi – no izvēles kursu piedāvājuma vai šim uzdevumam speciāli sagatavoti, ja tie saskan ar prakses uzdevumu. Šī prakses forma tiek veidota saskaņā ar RISEBA definēto arhitektūras maģistra studiju mērķi – studējošo individuālās attīstības sekmēšanu un plānu respektēšanu un veido 69% no prakses kopējā laika. Prakses uzdevumi tiek individuāli plānoti un saskaņoti ar programmas vadību.

Virziena „Prakse II” saturam un studēšanas metodēm atbilstošie plānotie rezultāti ir sekojoši:

1. Spēj formulēt un izstrādāt teorētiski-praktisku ideju kopumus.
2. Spēj patstāvīgi pilnveidot savas profesionālās zināšanas un prasmes tradicionālos vai nekonvencionālos jaunrades vai pētniecības virzienos.
3. Pārzina arhitektūras objektu un pilsētvides projektēšanas principus un spēj sekmīgi pielietot zināšanas praktiskajā projektēšanā.

Ārpus augstskolas prakses rezultātus ieskaita par plānotu un programmas vadības atzītu studējošā strādāšanu vai praktizēšanu uz līguma pamata arhitekta birojā vai praktizēšanu arhitektūras procesu administrēšanā valsts vai pašvaldības institūcijās vai citā RISEBA atzītā un dokumentētā formā. Abu prakses veidu mērķis ir apgūto zināšanu aprobācija, arhitekta un pilsētplānotāja profesijai nepieciešamo profesionālo zināšanu un prasmju attīstība praktisku problēmu risināšanai, izpildot individuālo prakses uzdevumu. Katram studentam kvalifikācijas prakses laikā ir prakses vadītājs. Prakses noslēgumā ir jāveic atskaite par savas prakses darbību un tā jāaizstāv.

Piedāvātās iespējamās prakses vietas apliecina sagatavotie nodomu protokoli vai līgumi par studējošo prakses nodrošināšanu. Noslēgta trīspusēja vienošanās starp RISEBA FAD prakses

vadītāju, studentu un darba devēju. Prakses līgumi un saziņa ar vietējiem studentiem un darba devējiem tiek gatavota un norit latviešu valodā. Prakses līgumi un saziņa ar starptautiskiem (ārzemju) studentiem un darba devējiem tiek gatavota un norit angļu valodā. Ja maģistrantūras studenti iestāšanās laikā nestrādā, maģistrantūras programmas direktors piedāvās nodarbinātības ieteikumus vai sniegs atbalstu iespējamo nodarbinātības iespēju atrašanai, iesaistot mācībspēkus vai vieslektoros.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

RISEBA arhitektūras skola ir jauna un ambicioza. Un kā vienīgā privātā arhitektūras skola Baltijas reģionā, tā tiecas ievērtēt labāko no arhitektūras izglītības tradīcijām Ziemeļu Eiropā un sekot jaunākajām starptautiskām tendencēm vienlaikus. Rīga, kā Baltijas reģiona metropole ar dinamisku ostu un lidostu un UNESCO aizsargātu vēsturisko centru, kas ietver izcilu jūgendstila un ķīķa arhitektūras mantojumu un pilsētu, kuru ar vien ir raksturojis kosmopolītisms un multikulturālā sabiedrība, ir teicams fons un laboratorija arhitektūras un urbānisma studijām ģeogrāfiski plašam interesentu lokam. Profesionālās maģistra programmas noslēgumu darbu tēmas ir cieši saistītas ar pētniecības aktualitātēm Rīgas unikālā kontekstā, Latvijā un pasaulē. Katru gadu arhitektūras un dizaina fakultātes programmu direktori kopā ar konsultatīvo padomi pārskata aktualitātes un izvirza vienotu virstēmu. Noslēguma darbu tēmu un zinātnisko vadītāju izvēle notiek gan individuāli, gan ieteikumu veidā no fakultātes vadības puses. Paralēli jau nostabilizējusies ikgadēja sadarbība ar lielāko pilsētu pašvaldībām, kurās tiek apzinātas reģionālās aktualitātes un potenciālie projekti, kuri tiek piedāvāti studentiem, tādējādi nodrošinot gan starpdisciplināru sadarbību, gan izvēlēto noslēguma darbu tēmu aktualitāti. Turpmāk tekstā ir uzskaitītas pēdējo gadu virstēmas, un studentu noslēguma darbu tēmas. Kopš 2019. Gada maģistra programmas noslēguma darbi kopā ar bakalaura darbiem tiek izdoti kataloga veidā.

2019.gada janvārī RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultātē (FAD), lai saņemtu Profesionālā maģistra grādu arhitektūrā, savus projektus prezentēja pirmais izlaidums pirmajiem desmit profesionālā maģistra grāda Arhitektūrā ieguvējiem : B. Bitaitis, V. Arestova, R. Rinkule, L. Treija, Z. Vēja, K. Tretjakova, J. Konokova, J. Grivkova, Z. Priedeslaipa un S. Kvite-Belte.

Pirmā izlaiduma maģistra darbus vērtēja komisija ar priekšsēdētāju Dr. Arch. S. Verbruggen (BE) , arhitektu un RISEBA Goda profesoru A. Kronbergu (LV), arhitektiem un vieslektoriem R. D. Šmitu (LV/US), N. Paegli (LV/AU), mākslas teorētiķi un lektoru A. Kamparu (LV) tās sastāvā.

2019. gadā studiju programmu “ Arhitektūra” absolvēja pirmie desmit Profesionālā maģistra grāda ieguvēji, tādējādi noslēguma darbu bukleta nosaukums ieguva saukli - Pakāpiens. Gadagrāmatā, kas ir FAD pirmā publikācija, apkopoti visi maģistra un bakalaura darbu projekti; pie katra no tiem pievienots apraksts un īsa autora biogrāfija. Gandrīz puse no studentu projektiem saistīta ar dažādām kultūras ēku tipoloģijām tika radīts .

RISEBA FAD maģistrantūras studiju programmas absolventu noslēguma darbu bukleta ievadziņojumā teikts: "Mēdz teikt, ka arhitektūra nav profesija – tas ir dzīvesveids. Un, tiklīdz esat tajā iesaistīties, vairs nav iespējas izstāties. Arhitektūra mūs ieskauj, un mēs esam izteikti atkarīgi no tās nodrošinātās telpas. Rūpējoties par savām pilsētām un lauku teritorijām, pārvietojamies pašu veidotās telpās, vēlamies veidot efektīvas pilsētas, kas pamatojas uz cilvēcīgu pieeju, un vēlamies būt efektīvi un novatoriski. Arhitektūras studijas nav vienkāršas, bet darbs arhitektūrā ir vēl grūtāks. Tas prasa pacietību, izturību un pastāvīgu intelektuālo izaugsmi. Arhitekti mācās būt par arhitektiem visu mūžu. Un nav tāda vecuma, kad arhitekta gaitām būtu liekams punkts. Nav arī tāda vecuma, kad būtu par agru parūpēties par apkārtējo vidi, – vai tas būtu mājas pagalms vai galds, kur pildām vidusskolas mājasdarbus."

Profesionālās arhitektūras studijas RISEBA tiek rīkotas divos ciklos. Projekta tēmas iekļauj iztēles principus, profesionālo un sociālo atbildību, sociālā labuma jēdzienu un ceļu uz telpisku pilnību un patiesu ilgtspēju. Ar lepnumu īstenojam uz studentiem vērstu mācību pieeju, kas iekļauj ciešu studentu dalību studiju procesa attīstībā. Arhitektūras studijās mūsu mērķis ir veicināt kritiski domājošu, radošu

personību attīstību, kas padara mūsu augstskolu īpašu.

Pirmā līmeņa grāds arhitektūrā ir tikai atspēriena punkts jauno arhitektu turpmākajā attīstībā. Arī pēc maģistrantūras studijām absolventus gaida aizraujošs ceļš dažādās karjeras turpmākajās gaitās: starptautiskās darba iespējās, turpmākos pētījumos, praktisko iemaņu attīstībā un zināšanu paplašināšanā, apvienojot arhitektūru un pilsētplānošanu ar citām disciplīnām.

- **2019.g. gadā pirmais** izstrādātās profesionālās maģistra darbu tēmas Kolektīvo privāto pasūtījumu ieviešanas iespējas Latvijā. Sadarbībā balstīts dzīvošanas modelis Mūkusalā.
- Pilsētvides industriālo krastmalu teritoriju attīstība. Andrejsalas piemērs. Urbānā dizaina piedāvājums bijušās ostas teritorijai Andrejsalas dienvidu daļā.
- Pilsētplānošanas kritēriju noteikšana dārzu kooperatīvu pārplānošanai ilgtspējīgās piepilsētu teritorijās. Rīgas aglomerācija, Saulkrastu pašvaldība. Saulkrastu novada teritorijas "Silnmalā" lokālpilnošanas projekts, mainot teritorijas lietošanas veidu no dārzkopības uz dzīvojamo.
- Administratīvais process būvprojektu realizācijā kā pilsētu attīstību ietekmējošs faktors. Plānošanas dokumenti kā rīks administratīvā sloga mazināšanā Rīgā.
- Patilte – neizmantotās telpas atdzīvināšana zem paceltiem infrastruktūras objektiem. Publiskās ārtelpas attīstības vīzija zem dzelzceļa infrastruktūras posmā no Krasta ielas līdz Prāgas ielai, Rīga.
- Vecrīgas pamatvērtību raksturīgās pazīmes un to nozīme nacionālā kultūras mantojuma saglabāšanā. Scenāriji Vecrīgas pamatvērtību reģenerācijai Doma laukumā.
- Kultūrvēsturiski vērtīgo ēku ilgtspējīga pārbūve pilsētas vēsturiskajā centrā. Triangula Bastions: Ilgtspējīgas attīstības priekšlikums.
- Efektīvās mācību vides dizaina kritēriji 21. gadsimta pirmsskolas iestādē Rīgas pilsētā. LEA starptautiska bērnu dārza un senioru rezidences izveide Rīgā, Skanstes apkaimē.
- Satelītpilsētas metropoles kontekstā: Salaspils identitātes stiprināšana, pilnveidojot pilsētas publisko ārtelpu. Prioritāri attīstāmās teritorijas Salaspils publiskajā ārtelpā: Nometņu ielas revitalizācijas priekšlikums.
- Būvgružu samazināšana dizaina procesa laikā. Būvgružu samazināšana dizaina procesa laikā.

2019.gadā izstrādāto maģistra darbu tēmas

- Kolektīvo privāto pasūtījumu ieviešanas iespējas Latvijā. Sadarbībā balstīts dzīvošanas modelis Mūkusalā;
- Pilsētvides industriālo krastmalu teritorijas attīstība. Andrejsalas piemērs. Urbānā dizaina piedāvājums bijušās ostas teritorijai Andrejsalas dienvidu daļā;

- Pilsētplānošanas kritēriju noteikšana dārzu kooperatīvu pārplānošanai ilgtspējīgās piepilsētu teritorijās. Rīgas aglomerācija, Saulkrastu pašvaldība. Saulkrastu novada teritorijas "Silmala" lokālpilnošums, mainot teritorijas lietošanas veidu no dārzkopības uz dzīvojamo;
- Administratīvais process būvprojektu īstenošanā kā pilsētu attīstību ietekmējošs faktors. Plānošanas dokumenti kā rīks administratīvā sloga mazināšanai Rīgā;
- Patilte – neizmantotās telpas atdzīvināšana zem paceltiem infrastruktūras objektiem. Publiskās ārtelpas attīstības vīzija zem dzelzceļa infrastruktūras posmā no Krasta ielas līdz Prāgas ielai Rīgā;
- Vecrīgas pamatvērtību raksturīgās pazīmes un to nozīme nacionālā kultūras mantojuma saglabāšanā. Scenāriji Vecrīgas pamatvērtību reģenerācijai Doma laukumā;
- Kultūrvēsturiski vērtīgo ēku ilgtspējīga pārbūve pilsētas vēsturiskajā centrā. Triangula bastions: ilgtspējīgas attīstības priekšlikums;
- Efektīvas mācību vides dizaina kritēriji 21. gadsimta pirmsskolas iestādē Rīgā. LEA starptautiskā bērnu dārza un senioru rezidences izveide Rīgā Skanstes apkaimē;
- Satelītpilsētas metropoles kontekstā: Salaspils identitātes stiprināšana, pilnveidojot pilsētas publisko ārtelpu. Prioritāri attīstāmās teritorijas Salaspils publiskajā ārtelpā: Nometņu ielas revitalizācijas priekšlikums;
- Būvgružu mazināšana projektēšanas fāzē. Būvgružu mazināšana projektēšanas procesā.

2019.gada noslēguma darbu novērtējums raksturojams kā labs. Maģistra darbi tika novērtēti 10 balļu sistēmā: 6 balles (2 absolventiem), 7 balles (1 absolventiem), 8 balles (5 absolventiem), 9 balles (2 absolventiem).

2019.gadā Baltijas arhitektu savienību asociācijas (BAUA) jauno arhitektu balvu maģistra darbu kategorijā saņēma augstskolas RISEBA absolvente R. Rinkule. Uz BAUA arhitektūras skolu absolventu balvu kopumā pretendēja septiņu Baltijas arhitektūras skolu 16 izcilākie bakalaura un maģistra programmu studentu darbi, tostarp arī četru Latvijas jauno arhitektu darbi. RISEBA FAD maģistra programmas pirmais absolvents jau sasniedza starptautisku atzinību.

2020.gada arhitektūras bakalaura un maģistra programmu absolventu virsuzdevums bija robežsituācijas (*Borders and boundaries*). Mūsu Arhitektūras skolai arvien svarīga ir bijusi studentu sapratne par globāliem jautājumiem, iesaiste savas valsts un pilsētas aktuālo problēmu profesionālā diskursā un sociāli aktīva pozīcija. Tā bija arī netieša studentu atbilde uz RISEBA augstskolas telpās 2019. gada novembrī notikušo UIA (*The International Union of Architects*) reģionālo konferenci *Architecture of Migration*, kas aplūkoja migrāciju kā mūžsenu sabiedrības fenomenu, kur ļaužu plūsmas ir saistītas ar saistītas ar urbanizācijas procesiem un cilvēces mobilitāti.

Mūsu studenti veidoja reālus pārrobežu sadarbības modeļus ar arhitektūras līdzekļiem, analizēja pilsētas un dabas teritoriju robežsituācijas, trauslos modernās arhitektūras un mantojuma saskarpunktus un objektus, kas tieši domāti labai robežu funkcionalitātei. Lūk maģistra darbu tēmas un minētā saikne ar robežsituācijām skatīt pielikumā Nr. 12, 2020.g. aktuālas noslēguma maģistra darbu tēmas.

2020.gada noslēguma darbu novērtējums raksturojams kā labs. Maģistra darbi tika novērtēti 10 balļu sistēmā: 6 balles (1 absolventam), 7 balles (4 absolventiem), 8 balles (2 absolventiem), 9 balles (1 absolventam).

2020.gada bakalaura un maģistra programmu absolventu vienojošā tēma bija gan robežsituācijas (*boarders un boundaries*), kuru iedvesmoja LAS – UIA organizētā reģionālā konference *Architecture of Migration*, gan arī 2020. gada pavasara semestrī RISEBA Arhitektūras fakultātei un INTERREG noslēdzies starptautisks sadarbības projekts "*Augmented Urbans*", kurā tika jautāts vai, paplašinot realitāti, mēs varam identificēt un palielināt esošo pilsētu un ģeogrāfisko apstākļu vērtību? Izsakot

apgalvojumu, ka "Esoša konteksta izveide vai mainīšana kā arī jaunu funkciju prasību uzlikšana esošajiem apstākļiem var veicināt situācijas, kas palielina vietējā konteksta vērtību". Šis savstarpēji saistītais, delikātais pilsētu konteksts un ģeogrāfiskās atrašanās vietas, kuras apzināti un viennozīmīgi pakļautas politiskajiem, sociālajiem un ekonomiskajiem spēkiem, tiek kavētas, var apturēt delikātu sociālo apmaiņu, devalvēt pilsētas apstākļus un pat apdraudēt zināmās kultūras tradīcijas un prakses.

Kad šādas dinamiskas plūsmas un spēki, kas ir būtiski pilsētvides un kultūras attīstībai, izsīkst, arhitekti tiek aicināti palīgā atrast mehānismus un idejas, kas spētu izveidot scenāriju, ievērojot šos jaunus ierobežojumus. Vai šajā limitētajā struktūrā arhitektūra var piedāvāt iespējas vai uzlabot apstākļus, lai tās iedzīvotājiem piedāvātu "pārejas rituālus", lai pārvarētu šo pašreizējo neskaidrību un dezorientācijas nosacījumus?

Atbildes uz šiem mainīgajiem apstākļiem un ietekmēm savos noslēguma darbos notvēra vai alternatīvi mēģināja saglabāt radošu anonimitāti neietekmējoties, RISEBA FAD absolventi, kuri 2021. gada Janvāra beigās aizstāvēja un ieguva akadēmisko bakalaura un profesionālo maģistra grādu arhitektūrā. Ņemot vērā dažādos šķēršļus un sarežģījumus gan starptautiskas žūrijas uzņemšanā, gan noslēguma projektu realizācijā izmantojot ierobežoto piekļuvi konsultācijām ar mācībspēkiem, studenti veiksmīgi paveica un aizstāvēja projektus, savukārt žūrijas locekļi no piecām dažādām valstīm sniedza daudzveidīgus un dinamiskus komentārus, atrodot kopīgu valodu un atzīmējot tos projektus, kuri izcēlās ar ievērojamiem arhitektūras risinājumiem.

(Skatīt pielikumā Nr. 12, 2021.g. aktuālas noslēguma maģistra darbu tēmas)

2021.gada kopējais novērtējums raksturojams kā labs. Maģistra darbi tika novērtēti 10 ballu sistēmā: 6 balles (1 absolventiem), 7 balles (5 absolventiem), 8 balles (2 absolventiem), 9 balles (0 absolventiem), 10 balles (2 absolventiem).

Pārskata periodā studentu maģistra darbi vērtēti skalā no 5 -10 ballēm, kas katrā studiju gadā atšķiras. Gan 2019. / 2020 studiju gadā visvairāk - 10% maģistra darbu saņēma vērtējumu 7 (labi) un 50% saņēma vērtējumu 8 (ļoti labi). Vidējā atzīme 7.7/10 (77%). 2020. / 2021. studiju gadā rezultāti pasliktinājās 50% maģistra darbu saņēma vērtējumu 7 (labi) un 25% saņēma vērtējumu 8 (ļoti labi) un vidējā atzīme 7.4/10 (74%). Savukārt 2021. Gadā jau uzlaboja vidējo rezultātus 50% studējošo saņēma vērtējumu 7 (labi) un 20% saņēma vērtējumu 8 (ļoti labi) bet divi saņēma vērtējumu 10 (Teicami) vidējā atzīme 7.7/10 (77%). Skatīt 5.tabulā.

Profesionālā maģistra studiju programma "Arhitektūra" tika uzsākta 2017.gadā un pirmie studenti absolvēja šo programmu 2019.gadā.

5.tabula

Nosēguma darbu novērtējumu sadalījums

Balles	2019		2020		2021	
	Projekti	%	Projekti	%	Projekti	%
6	2	20%	1	12.5%	1	10%
7	1	10%	4	50%	5	50%

8	5	50%	2	25%	2	20%
9	2	20%	1	12.5%	-	-
10	-	-	-	-	2	20%

Ja studiju programma ir sekmīgi apgūta un gala pārbaudījumos saņemts pozitīvs vērtējums (zemākais sekmīgais vērtējums 4 balles), studentiem tiek piešķirts akadēmiskā maģistra grāds arhitektūrā. Maģistra darbus vērtē valsts pārbaudījumu komisija piecu locekļu sastāvā, kurā ir iekļauti gan augstskolas RISEBA, citas zinātniskās institūcijas un profesionālās vides pārstāvji.

Jāatzīmē, ka vērtējumu katru gadu ietekmē arī tas, cik daudz grupā ir studenti, kuru maģistra darbi ir izstrādāti augstā kvalitātē, ar lielu zinātnisko vai praktisko pienesumu. Valsts pārbaudījumu komisijai ir tiesības un iespēja izvirzīt atzinībai tos bakalaura un maģistru darbus, kas bijuši ļoti augstas kvalitātes. Kopumā katrā aizstāvēšanā, apbalvošanai tiek izvirzīts 1 maģistra darbs.

Valsts komisija maģistra diplomdarbus ir novērtējusi pozitīvi, kā augstas kvalitātes darbus. Tomēr esam novērojuši, ka vairāki maģistranti, kā arī bakalaura studiju programmas studenti galvenokārt koncentrējas uz pētniecību vai tehniskiem jauninājumiem, nevis dizaina idejām un projektīvu arhitektūru. Šī tēma ir pārrunāta ar mācībspēkiem, diplomdarbu vadītājiem un eksaminācijas komisiju.

Noslēgumā ir jāpiebilst, ka maģistrantiem varētu noderēt papildatbalsts un papildu atskaites punkti, kas ļautu studentu izvēlēties diplomdarbu tēmas izstrādāt atbilstoši arhitektūras disciplīnai un nodrošināt, ka literatūras izpēte, pētījumu metodoloģija, gadījumu izpēte un secinājumi patiešām palīdz studentiem rast un izstrādāt labākus arhitektūras risinājumus. Arhitektūras disciplīnu no inženierzinātnes un būvniecības atšķir arhitektūras elementi un divas galvenās daļas – telpa un gaisma. Tādējādi rūpīga maģistrantūras progresa uzraudzība nodrošina, ka pētījumi un teorētiskā izpēte ļauj īstenot kvalitatīvu arhitektūras risinājumu un personīgās arhitektūras valodas attīstības pieeju, aizstājot pārmērīgo pētniecībai pievērsto uzmanību (lai gan arī tā ir svarīga) un pragmatiskos un tehniskos aspektus. Šī projektīvā pieeja, kurā arhitektūras apguves procesā tiek līdzsvarots dizains, teorija un tehnoloģija, ir būtiska kvalitatīvu rezultātu nodrošināšanai un ļauj RISEBA FAD saglabāt panākumus, kas jau ir tikuši gūti pēdējos desmit gados, un turpināt izaugsmi. Nolūks ir īstenot pētījumus un projektus, kas paplašina arhitektūras dizaina robežas, iekļaujot ilgtspējības un veiktspējas aspektus (*New Bauhaus*), kā arī piedalīties kultūras veidošanā un radīt tādus apstākļus, kas veicina telpisko un sociālo iesaisti.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Minēto programmas resursu un nodrošinājuma detalizētu aprakstu skatīt šī pašnovērtējuma ziņojuma II. daļas 3. nodaļas 2.3.1.- 2.3.3. kritērijos sniegtajā informācijā.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Minēto programmas resursu un nodrošinājuma detalizētu aprakstu skatīt šī pašnovērtējuma ziņojuma II. daļas 3. nodaļas 2.3.1.- 2.3.3. kritērijos sniegtajā informācijā.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju procesā piedalās docētāji, vieslektori un zinātniskie vadītāji no Latvijas un ārvalstu augstskolām. Katram studiju kursam tiek plānoti viens vai divi mācībspēki (dažos studijuursos arī trīs). Vairāku mācībspēku iesaiste studiju kursam ļauj labāk izmantot to specializāciju, un pieaicinot studiju kursa pasniegšanā vairākus mācībspēkus-ekspertus, tiek paaugstināta studiju kvalitāte. Svarīga studiju programmas īstenošanas politika ir piesaistīt arvien vairāk ārvalstu mācībspēkus.

Akadēmiskās baklaura studiju programmas un profesionālās maģistra studiju programmas "Arhitektūra" akadēmiskā personāla statistiska 2020.g./2021.g. ir sekojoša: programmā kopumā ar dažādu noslodzi (un nelielām izmaiņām semestru griezumā) ir iesaistīti 53 mācībspēki – t.sk. 7 ārvalstu mācībspēki (12.5 %) un 7 Arhitektūras departamenta ievēlētie mācībspēki (14.5%).

Starp Arhitektūras departamenta ievēlētie mācībspēkiem 5 ir ar Dr. grādu (I. Paklone, Ģ. Frolovs,

J.Lejnieks, J. Jākabsons, J.Dripe), kas ir 10.4 % no visu mācībspēku kopuma vai 74% no ievēlēto mācībspēku kopuma.

Uz pārskata periodu ir sekojoša ievēlēto mācībspēku statistika:

- 4 ar doktora grādu,
- 3 ar maģistra grādu,

Kā viens no izvirzītajiem mērķiem turpmākajiem pieciem gadiem – palielināt ievēlēto mācībspēku skaitu, tai skaitā ar Dr. grādu. To iespējams īstenot 2 veidos:

- 1) piesaistot jaunus ievēlēto mācībspēkus programmai ar Dr. grādu,
- 2) paaugstinot esošo mācībspēku kvalifikāciju,
- 3) piesaistot arvien vairāk ārvalstu viesmācībspēkus.

Jāatzīmē, ka Arhitektūras jomā izaugsme un profesionālā kvalitāte jāskata arī nozīmīgu publikāciju un profesionālās izcilības aspektā – grāmatas, publikācijas, uzvaras konkursos un prestižās arhitektūras skatēs noteikti ir mācībspēka kvalitātes rādītājs.

Visiem mācībspēkiem, kuriem nav zinātnes doktora grāda vai profesionālā doktora grāda ir pasniedzamajam priekšmetam atbilstošs pietiekams praktiskā darba stāžs. Katrs mācībspēks atbilst Augstskolu likuma 39. punktam un ir sasnieguši piecu gadu praktiskā darba stāžu savā nozarē, skatīt mācībspēku CV pielikumā.

2021.gada vasarā tika nodobināta studiju programmas “Arhitektūra” zinātnes grupu, kuru vada mācībspēks Dr. Efe Duyan (TR). Stratēģiskais lēmums izveidot zinātnisko grupu un iecelt jaunu vadītāju amatā ir tieši saistīts ar 2020.g Technopolis zinātnisko novērtējuma rekomendācijām. Kā liecina *Technopolis* ziņojums, tas veicinās FAD iesaisti valsts un starptautisko stipendiju saņemšanas procesā, lai gūtu ārējos pētniecības ieņēmumus kā pētniecības attīstības resursu un piesaistītu/finansētu doktorantūras studentus.

Zinātnes grupa izveidota abām studiju programmām, ar mērķi izveidot zinātnisko pamatbāzi doktora studiju programmas izveidei.

RISEBA mācībspēku zinātniski pētnieciskā darbība tiek plānota saskaņā ar augstskolas mērķiem. Savukārt mācībspēku zinātniski pētnieciskās intereses pamatā saistītas ar studiju kursiem, ko tie pasniedz. Augstskolā departamentu līmenī ir izveidotas mācībspēku pētnieciskās grupas, kurām tiek piesaistīti studējošie. Mācībspēki gan kopā ar studentiem, gan individuāli piedalās pētnieciskajos projektos, veic pētniecisko darbu, par tā rezultātiem ziņojot starptautiskās konferencēs un gatavojot publikācijas.

Studiju virziena ietvaros akadēmiskais personāls profesionālajās aktivitātēs darbojas trīs virzienos: zinātniski pētnieciskajā, pedagoģiskajā un organizatoriskajā. Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība nodrošina atgriezenisko saiti zināšanu pārnesi no zinātniskās pētniecības jomas uz pedagoģisko un organizatorisko jomu, tā paaugstinot studiju kvalitāti. Augstskolas zinātnes attīstības politika paredz, ka mācībspēku pētnieciskais darbs tiek ietverts ikgadējā augstskolas mācībspēku izvērtēšanā, kur katrs mācībspēks tiek izvērtēts, ņemot vērā visus trīs profesionālās aktivitātes virzienus.

Studiju virzienu zinātnisko pētījumu tēmu un to vadītāju saraksts tiek apkopots un apstiprināts uz 2 studiju gadiem un tiks pārskatīts un aktualizēts 2018./2019. studiju gada sākumā, RISEBA Zinātniskajā Padomes sēdē.

Studiju virziena “Arhitektūra un būvniecība” zinātnisko pētījumu tēmu un to vadītāju saraksts:

1. Ilze Paklone – “Pilsētas arhitektūra un pilsētvides reģenerācija”.
2. Vadošais pētnieks Dr.arch. Jānis Lejnīeks un lekt. Dr.arch.h.c. Jānis Dripe – „Liepājas pilsētvides attīstības aspekti 1918 – 2018”.

Pamatā studiju virziena “Arhitektūra un būvniecība” attīstītais pētījums vienojošais virziens ir pilsētplānošana (Urban design) ar tās ietvaros attīstītu atsevišķu objektu, pilsētvides dizaina vai tehnoloģisko procesu analīzi. Akadēmiskais personāls studiju virziena ietvaros savās profesionālajās aktivitātēs pamatā darbojas divos virzienos – zinātniski pētnieciskajā un arhitektūras projektēšanas un mākslinieciskās jaunrades darbā. Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība nodrošina atgriezenisko saiti zināšanu pārnesei no zinātniski pētniecības jomas uz jaunrades un otrādi.

RISEBA mācībspēkiem ir liela pieredze jauno zinātnieku (bakalaura, maģistra un doktora programmu studējošo) iesaistīšanā zinātniskajā darbā, veicot pētījumus projektu ietvaros, veicot individuālus pētījumus kursa darbu, bakalaura un maģistra darbu ietvaros, gatavojot zinātniskus rakstus, prezentējot pētījumu rezultātus zinātniskās konferencēs un biznesa forumos.

Studiju process paredz visaptverošu pieeju, studiju procesā atbalstot studentu pašu iniciētos pētnieciskos projektus un veiksmīgākos studentus iesaistot studentus arī arhitektūras projektēšanas un mākslinieciskās jaunrades projektos. Pētnieciskais un jaunrades process pamatā balstās uz konkrētu radošo personību, tādēļ ļoti būtiski jau studiju procesa laikā veidot un attīstīt jauno speciālistu radošo potenciālu un patstāvīgu domāšanu, spēju stratēģiski un analītiski formulēt un komunicēt profesionālus aspektus, kā arī pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju. Studiju un pētnieciskās prakses ietvaros studentiem tiek dota iespēja praksē iepazīties ar arhitektūras jomā strādājošiem uzņēmumiem, praktizējošiem arhitektiem, atsevišķiem projektiem un būvēm gan Latvijā, gan ārvalstīs.

RISEBA Arhitektūras un dizaina departamenta vadošais pētnieks Jānis Lejnīeks ir arī vienīgā profesionālā Latvijas arhitektūras žurnāla „Latvijas arhitektūra” galvenais redaktors. Arhitektūras programmas mācībspēki (Jānis Lejnīeks Phd , Ilze Paklone PhD , Dina Suhanova, Jānis Dripe Phd , Jana Jākobsone Phd , Efe Duyan, Zane Vēja, Rudolfs Dainis Šmits, Atis Kampars) regulāri publicē rakstus profesionālajā presē, ir grāmatu un katalogu autori, kā arī izstāžu projektu kuratori.

Akadēmiskā personāla zinātniskie darbi un publikācijas pārskata periodā

Dr.arch. J. Lejnīeks	J.Lejnīeks(2019) -Žurnāls “Latvijas Arhitektūra” – <i>slejas Process</i> , Nr. 138 – 143. J.Lejnīeks (2018) -” <i>Juris Monvids Skalbergs Divkārsāis kūlenis. Modernisms - Postmodernisms</i> ” J.Lejnīeks, J.Dripe (2021) - “Pilsēta starp jūru un ezeriem”. Liepājas arhitektūras 100 gadi.
Dr.h.c.arch. J.Dripe	J.Dripe, U.Bratuškins, V.Holcmane u.c. (2019) - Brošūra “ <i>Architectural Policies of Latvia</i> ”, LAS, 71.lpp J.Dripe, J.Lejnīeks, “Domājot par Rīgu” J.Dripe, (2015) - « <i>Gunnar Birkerts National Library of Latvia, Riga</i> ” J.Dripe,(2020) -Žurnāls Enerģijas pasaule – numura viesis, <i>par Rīgu runājot</i> , Nr.4. J.Dripe. J.Lejnīeks, (2021) - “Pilsēta starp jūru un ezeriem”. Liepājas arhitektūras 100 gadi.
Mg. art Dina Suhanova	A.Klimek, I.Ziogou, A.Michopoulos, T.Zachariadis, S.Gulma, D.Suhanova, M.Agbonlahor, S.Jung-Waclik. (2019) - “ <i>Green roofs dissemination regarding their potential contribution in addressing the UHI effect.</i> ” Acta Innovations. pp.71-85. 10.32933/ActaInnovations.31.8

J. Jākobsone	<p>(2018). "Practical guide. Measures for heat loss prevention in historical buildings, using the experience of the Baltic and Scandinavian States" un raksts tajā "The Pearls of Kuldīga town - historic wooden-frame log buildings - measures for heat loss prevention" pp. 10-25. Pieejams tiešsaistē: http://www.lbim.lv/wp-content/uploads/2018/05/PRACTICAL_GUIDE.pdf</p> <p>(2017) "Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis" - "Iedzīvotāju un pārvaldes iesaiste Kuldīgas vēsturiskās pilsētvides apdzīvošanā un kopšanā"; A daļa, Nr. 2, pp.37-59. Pieejams tiešsaistē: http://www.lza.lv/index.php?option=com_content&task=view&id=3924&Itemid=400http://www.lza.lv/LZA_VestisA/71_2/4_Jana_Jakobsone.pdf</p>
Mg. art Atis Kampars	<p>A.Kampars, (2020) - Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - "Aktuāla dilemma — ziedot vai neizdot LKP CK jeb Pasaules tirdzniecības centra ēku koncertzāles būvniecībai" Nr. 149</p>
R.D. Šmits MATS BArch	<p>R.D. Šmits, (2020) - Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - <i>sleja</i>, Nr.139. R.D. Šmits, (2021) - Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - <i>teorija</i>, Nr.150. R.D. Šmits, (2021) - Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - <i>izglītība</i>, Nr.153. R.D. Šmits, I. Malovickis, R. Saliņš, A. Dzenis, republication of John Hejduks, <i>The Riga Project, translation and ACT II</i>, (Arhitekti, 2021), ISBN 978-9934-9057-0-4</p>
Dr. Arch E. Duyan	<p>E.Duyan, (2021) Design & Theory Journal - "Tame Modernism: The Manifestos of Sedad Hakki Eldem and Orhan Veli Kanik", 1302-2636 E.Duyan, (2021) Megaron Journal - "Architectural Space as Metaphor: Hikmet's Narrative Spaces". E.Duyan, (2020) HRPUB Linguistics and Language Journal - <i>The Architectural Experience and the Configuration of Narrative Spaces in Hikmet's Poetry</i>, ISSN: 2331-6438 E.Duyan, (2020) - HRPUB Linguistics and Language Journal, "The Poetics of Space: Nazim Hikmet's Straw-Blond" ISSN: 2331-6438 E.Duyan, (2020) - Design & Theory Journal, "Le Corbusier's Museum as a Critical Attitude", ISSN: 1302-2636, N 201, 15, 28, pp. 122-137. E. Ceylan & E. Duyan, Architecture and Autonomy (2018) - "The Possibility of Autonomy of Architecture and The Problematic of the Daily Life", Türkiye: Dakam Publishers, ISBN: 978-605-5120-73-3, pp. 134-147. E.Duyan, (2018) - MSFAU Social Sciences Journal - "The Textual Role of Space: The Spatial Expression of Death in Radu Vancu's Poetry", ISSN: 1309-4815, 15, 276-284 E.Duyan, (2017) - AZ ITU Journal of the Faculty of Architecture - "Le Corbusier's Exhibition Pavilion: The Heterogeneous Character of His Modernism Between Representation and Functionalism", ISSN: 1302-8324, 14, 3, 181-194.</p>
Z.Tetere-Šulce	<p>(2021) - Design boom - "Open AD upcycled material offcuts and leftovers to form pop-up restaurant interior in Latvia". Pieejams tiešsaistē: www.designboom.com/architecture/open-ad-upcycles-material-offcuts-leftovers-restaurant-interior-latvia-03-10-2021/ (2021) - Dwell - "You can sleep under the stars at these glass-and-steel cabins in Latvia" Pieejams tiešsaistē: www.dwell.com/article/ziedlejas-wellness-resort-cabins-open-ad-52dfdc2 (2021) Contemporist - "Planters filled with bonsai trees cover the exterior of this building", Pieejams tiešsaistē: www.contemporist.com/planters-filled-with-bonsai-trees-cover-the-exterior-of-this-building/ (2021)-ArchDaily - "Family home in Pāvilsta", Complete article: www.archdaily.com/957042/family-home-in-pavilsta-open-ad</p>

Mg. arch D.Jaunzems	<p>D.Jaunzems, L.Dumbere, (2021) - Žurnāls "Ir", interview "Sava ceļa gājējs" Pieejams tiešsaistē: https://ir.lv/2021/11/03/sava-ceļa-gājējs/ B.Vērpe, (2021) - DEKO, "Latvian Pavilion at Dubai EXPO 2020" (2021) - magazine "FOLD", «Expo 2020» Latvijas paviljons — «DJA» (2021) - magazine "International New Landscape", "Wicker Pavillion" A.Čivle, (11.2020) - "Baltic Outlook", interview "Contemporary thinking", pp.44-50. Pieejams tiešsaistē: https://www.airbaltic.com/about/press/outlook/uploads/november2020.pdf (2020) - magazine "International New Landscape", "View Terrace in Valmiera"</p>
Mg.psych, J.Žakemo	<p>Jacquemod, J., (2021) - The meaning of relationship quality by the business leaders: results of a qualitative study. In <i>Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference</i>, No. 6, 271-284. Jacquemod, J., (2021.) - Organisational innovativeness: the role of LMX. <i>Journal of Economics and Management Research</i>, Vol. 9, 6 - 24. Jacquemod, J., (2021.) - The impact of the Leadership Ethicality on Organisational Innovativeness, mediated by organisational trust. Latvian data. In: X.Lu, J.Ciulla (Ed.). <i>Ethics, Innovation, and Well-being in Business Ethics and Economy</i>. Shanghai Academy of Social Sciences Press. Khan, M., Shah, S.F., Jacquemod, J., (2021.) - Export Diversification Potential and Structural Transformation in Pakistan, Accepted for publication in SAGE Open. Darša, Z., Žakemo, J. (2020.) Līderības stils un vadītāju-padoto mijiedarbības saistība. Rezeknes Academy of Technologies. Pieņemts publicēšanai. Ali Shah,S., Hussain, A., Khan, M., Jacquemod, J., Shah, Z. 2020. Determinants of Systematic Risk in Commercial Banks of Pakistan. <i>International Journal of Economics and Financial Issues</i>, 10(2),1-5. Misbah Ud Din, Julija Jacquemod, Abdul Basit, Sayyam, Ihsan Ullah., 2019. Impact of Corporate Governance Practices on Earnings Management: Case Study of Cement Industry in Pakistan. <i>International Journal of Social Science archives</i>, Vol. 2, No.1, 44-54.</p>
Mg. arch. Z.Vēja	<p>Z.Vēja, (2016) - Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - jauns vārds, Jēkabpils Vecpilsētas laukums, Nr. 124. Z.Vēja, (2019) - Žurnāls "Latvijas Arhitektūra", Nr. 142. J.Dripe, Z.Vēja, (2020) - Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - izglītība, Robežsituācijas, Nr. 147. R.D. Šmits, Z. Vēja, (2021) - Žurnāls "Latvijas Arhitektūra" - izglītība, nospiedumi uz pārmaiņu sliekšņa, Nr.153.</p>
Dr.arch. I.Paklone	<p>Japanese magazine «a+u» dedicates an issue to Latvian architecture №555 «Feature: Latvia — Architecture Unfolding». The guest editor of the issue is Dr. Arch. Ilze Paklone (PhD work in Tokyo University)</p>

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Studiju programmas "Arhitektūra" akadēmiskā personāla statistiskā situācija laika periodā no 2016.-2020. studiju gadam.

Akadēmiskā personāla attīstības jautājumi Arhitektūras programmu ietvaros ir jāskata ar sekojošām atkāpēm (piezīmēm):

Laika faktors - Arhitektūras programmas ir salīdzinoši jauna (10 gadi) parādība RISEBA 30 gadu augstākās izglītības pakalpojumu sniegšanas pieredzē.

Mēroga faktors - Arhitektūras programmas kopumā un tajā iesaistītais pašu (ievēlēto)

mācībspēks ir skaitliski tik mazs (8 cilvēki), ka jebkura personāliju izmaiņa rada būtiskas izmaiņas skaitļu attiecību (%) jomā.

Mainības faktors – ir tikai seši pirmie bakalaura programmas produkti un trīs maģistra programmas (izlaidumi, programmas beidzēji) un secinājumi par kvalitāti; tikai ar 2017. gada februāri sāka maģistra programmas īstenošana ar fiziski citādu un no akadēmisko prasību viedokļa atšķirīgu personu loku. Maģistra studiju programmas docenti un lektori arī lasa lekcijas maģistra studiju programmā un vada projektēšanas kursus bakalaura studiju programmas studentiem.

1. Programmas docēšanā **piesaistīti** šādi **ievēlētie** mācībspēki: Jānis Dripe, Rudolfs Dainis Šmits, Ģirts Frolovs Ģirts, Jana Jākobsons, Ilze Paklone, Dirk Jan Postel un citi. gada oktobrī RISEBA FAD dekāns Dr. Jānis Dripe nodeva pienākumus jaunajam dekānam Rudolfam Dainim Šmitam MATS Dipl. Arch., lektoram un arhitektam ar starptautisku pieredzi. Jānis Dripe ir uzņēmies jaunus izaicinājumus kā Latvijas Nacionālās bibliotēkas galvenais arhitekts un saglabā savu amatu FAD kā vadošais pētnieks.
2. Programmas docēšanā **piesaistīti** šādi **viesmācībspēki**: Helēna Gūtmane, Rudolfs Dainis Šmits, Harijs Alsiņš, Ramon Cordova (MX), Susanne Brorson (DE), Māris Bārdiņš, Andris Kronbergs, Solveiga Lauva-Brice, Inguna Romanova, Edgars Mucenieks, Toms Trigubs, Agris Dzilna, Jānis Kreicburgs, Zane Tetere-Šulce, Dace Kalvāne, Zane Vēja, Uldis Jaunzems-Pētersons, Rudolf Bekič (AT), Jūlija Žakemo, Egīls Markuss, Lauris Goldbergs, Viesturs Celmiņš, Jānis Rušenieks, Efe Duyan (TR), Francisco Martinez (ES) u.c.
3. Studiju kursus vairs **nedocē** šādi **ievēlētie mācībspēki**, vai arī mācībspēki, kuriem ir beidzies ievēlēšanas termiņš: Dina Suhanova (sadarbība turpināta RISEBA FAD vasaras skolu organizēšanā).
4. Studiju kursus vairs **nedocē** šādi **viesmācībspēki**: Dina Suhanova, Ints Menģelis, Sven Verbruggen (BE), Roberts Riekstiņš, Malgorzata M. Olchowska (BE), Tommas Stellmach (DE), Udo Garitzmann, Manten Devriendt, Liene Jākobsons, Linda Krūmiņa, Austris Mailītis, Inga Karlštrēma u.c. Tomēr sadarbība ar Malgožatu Olhovsku (*Malgorzata M. Olchowska*) turpinās, viņa piedalās FAD vasaras skolās, un viņas zīmējumu, gravīru un skulptūru attēli ir iekļauti RISEBA FAD atbalstītajā Džona Hejduka (*John Hejduk*) atkārtotajā izdevumā *The Riga Project and Act II* (Arhiteksti 2021).

Kopumā studiju programmā "Arhitektūra" veiktās mācībspēku sastāva izmaiņas pārskata periodā vērtējamas pozitīvi, jo sekmīgai studiju programmas īstenošanai ir nepieciešama nozares speciālistu klātbūtne. Tas veicina dinamisku vidi mācībspēkiem un studentiem, apvienojot profesionālu praksi, akadēmisko darbu un pētniecību.

Tā kā visi piesaistītie viesmācībspēki ir nozares profesionāļi, viņu piesaiste notiek pēc rotācijas principa, kas atkarīga no viņu pamatdarba noslodzes. Mācībspēku mainības faktors jāatzīmē kā pozitīva iezīme arhitektūras projektēšanas kursu ritējumā. Vidēji viens viesmācībspēks studiju programmā pasniedz 2 līdz 4 semestrus. Mācībspēku CV skatīt pielikumā Nr.11.

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu

terminš).

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Mācībspēku sadarbība tiek veidota kopīgās mācībspēku programmas padomes sanāksmēs, publikāciju izstrādē, dalībā studiju projektos, dalībā konferencēs. Atsevišķos gadījumos tiek organizēta dažādu mācībspēku tikšanās, t.sk. pēc studentu lūguma. Jāatzīmē, ka regulāri notiek mācībspēku hospitācijas. Visas šīs aktivitātes nodrošina studiju kvalitātes pilnveidi un atbalstītu jaunākajām nozares un zinātnes tendencēm. Kopumā vērtējot, studiju programmas direktors ir pamatkontaktpersona sadarbībai ar studējošajiem un mācībspēku, lai risinātu problēmsituācijas (saprast iemeslus, atrast risinājumu) vai arī kopīgi strādātu pie studiju programmas attīstības, iespēju robežās atbalstot katru lietderīgu iniciatīvu. Programmas direktors vienmēr cenšas iesaistīties un risināt dažādas problēmu situācijas un savlaicīgi komunicēt ar studējošajiem un mācībspēkiem par dažādiem neskaidriem jautājumiem.

Mācībspēku sadarbība un pieredzes apmaiņa ir būtiska studiju kursa satura izstrādē un studiju

kursu plānošanā. Kā piemēram:

- 2019–2021; maģistra programmas kurss “Ūdens tekstūra”, ko māca Egons Bērziņš (RTU), praktisks mācību kurss, ir ticis papildus izstrādāts sadarbībā ar R. Daini Šmitu, ņemot vērā Rīgas pašreizējās krasta līnijas stāvokli, lai atjaunotu piekrastes aktivitāti, pieejamību un savienojamību, lietojot gatavus priekšmetus un atkārtoti pārstrādājamus materiālus un alternatīvās enerģijas resursus. Krasta līnijas projekts sakrīt arī ar Rīgas pilsētas plānošanas departamenta plāniem radīt savienojumus ar krasta līnijas vidi. Sadarbībā ar viesprofesori Susanni Brūroni (*Susanne Brorson*) PhD (*HS Wismar*) šī tēma tika iekļauta bakalaura programmas dizaina studiju kursā. Susannes Brūrones personīgā akadēmiskā pētniecība iekļauj piekrastes apbūves tipoloģijas gar Baltijas jūru. Šīs sadarbības rezultātā radās kopīgs projekts, kas ir saņēmis STO fonda (DE) finansiālo atbalstu, lai rīkotu dizaina semināru un pētītu iespējas izmantot peldošas struktūras, kas savienotu RISEBA FAD un RTU augstskolu teritoriju. Šī ūdensmalas tēma sabalsojas arī ar Rudolfa Daiņa Šmita pētījumu un lekcijām, kas pēta un priekšplānā izvirza Džona Hejduka (arhitekta/pasniedzēja) poētiskos projektus, kuri piedāvā gan īstus, gan iedomātus ceļojumus, kas ir dokumentēti Vladivostokā (Rīgas-

Baikāla-Vladivostokas triloģija) 1989. gadā. Šie ceļojumi apskata lokācijas ūdens malās un pagaidu un peldošu struktūru ierīkošanu atbilstoši pašreizējiem pilsētvides apstākļiem. Šādu mācībspēku atbalstītu projektu panākumi rosina personīgo interesi un iesaisti studentos ar atbilstošiem projektiem, kas tiek piedāvāti pētniecības dizaina semināros, un reāllaika projektiem, kas "ienes" akadēmisko projektus publiskajā vidē.

- Projekts "Augmented Urbans" (2016–2021), dalībnieki un RISEBA FAD pētījums. Telpiskie scenāriji kūrorta teritoriju kopradei Cēsīs – šajā projektā piedalījās FAD bakalaura un maģistra programmu studenti. Šo projektu uzsāka Ilze Paklone, Dina Suharova, Viesturs Celmiņš un tajā iesaistījās Rudolfs Dainis Šmits, apliecinot sadarbību starp programmas direktoru, mācībspēkiem, vieslektoriem un Cēsu pašvaldību. RISEBA FAD kurss ir noslēdzies ar trim maģistra un pieciem bakalaura līmeņa studiju projektiem. Kurša studija mērķis bija attīstīt maza un vidēja mēroga pilsētas un zaļo teritoriju telpiskos scenārijus, lai ieviestu eko-kūrorta stratēģijas Cēsu Pilsetā. Projektu rezultāti apkopoti bukletos un planšetēs teksta un vizuāli telpisku skatījumu veidā. Studenti prezentēja priekšlikumus Cēšu pašvaldības pārstāvjiem ar izciliem rezultātiem un iesaisti. (Skatīt "Citi pielikumi" **"AUGMENTED URBANS" PROJEKTS, DALĪBNIEKI UN RISEBA FAD PĒTĪJUMI : TELPISKIE SCENĀRIJI KŪRORTA TERITORIJU KOPRADEI CĒSĪS**)
- 2020.gadā FAD vadošais pētnieks (bijušais dekāns) Jānis Dripe PhD, arī pārstāvēt Kultūras ministriju, rīkoja starptautisku semināru, kurā tika aicināti piedalīties FAD maģistratūras studenti. Ilze Paklonē PhD vadīja studentu komandu, kas vērtēja iespēju pārveidot un attīstīt par koncertzāli modernisma ēku Elizabetes ielā 2, Rīgā. Dalībnieki bija arhitektūras studentu komandas no Igaunijas un Lietuvas arhitektūras fakultātēm. Šī sadarbība starp FAD mācībspēkiem sniedza maģistratūras studentiem izaicinošu iespēju piedalīties starptautiskā seminārā, kas iekļāva gadījuma studiju izpēti, dizaina priekšlikumu sagatavošanu un ideju apmaiņu starp citām arhitektūras fakultātēm Baltijā. Šis priekšlikumu simpozījs ļāva fakultātei vadīt studentu izpēti, kas sniedza izšķirošu ieguldījumu koncertzāles attīstībā un tās galīgās atrašanās vietas noteikšanā.

Dažādu nozaru mācībspēki sadarbojas publicējoties zinātniskajos žurnālos, kā arī uzstājoties zinātniskajās konferencēs gan vietēji, gan starptautiska mēroga. Jāatzīmē arī sadarbība projektos, kur mācībspēki gūto pieredzi izmanto studiju procesā, piemēram:

- 2018.gada jūlijā – pirmā akadēmiskā žurnāla "ADA Marts" izdošana ar fakultātes studentu (Līga Treija, Andis Alkšņains) un mācībspēku (Atis Kampars, Dina Suhanova) zinātniski pētnieciskajiem rakstiem. Galvenais redaktors: Dr.arch., RISEBA vadošais pētnieks Jānis Lejnieks, numura redaktore: Marat. Dina Suhanova.
- 2018.gada maijā iznāca publikācija – studiju darbs 5. sējumos 3. kursa studentu projektam par Cēšu pilsētas attīstības iespējām sarūkošo reģionālo pilsētu kontekstā. Mācībspēki, darba vadītāji: Ilze Paklonē, Viesturs Celmiņš, Tomaš Stellmach.
- FAD mācībspēki I.Paklone, D.Suhanova un viesmācībspēki R.D. Šmits, V. Celmiņš, I. Menģelis iesaistīti Cēsu novada pašvaldības iepirkuma "Projekta "Augmented Urbans" telpiskās izpētes un plānošanas studiju kursa organizēšana" realizācijā no 2019. gada 10. jūnijam līdz 2020. gada 10. oktobrim.
- 2019.gada februārī FAD lektore D. Suhanova, viesmācībspēki I. Menģelis, F. Martinez piedalās starptautiskā arhitektūras darbnīcā Connecta sadarbības augstskolā CEU Cardinal Herrera University Valensijā.
- Arhitektu plenērs Aizputē 2019. gadā 9.-12. maijā – "Wooden architecture heritage of Aizpute". Projekta vadītājs un programmas koordinators J.Dripe. Lektori: J.Dripe, J.Jākobsone, M.Belfrage Klimek u.c.
- Mācībspēku sadarbība noris studiju virziena organizētajā Starptautiskā vasaras skolā "FestivaLand" laika posmā no 2018-2021.gadam. Vasaras skola notiek sadarbībā ar

Valmieras pašvaldību un Valmieras vasaras teātra festivālu. Dalībnieki, kurus vadīja dizaina profesionāļi, ģenerēja idejas, kā arī apguva koka konstrukciju būvniecības pamatus, lai teātra festivāla centrā izveidotu īslaicīgu telpisko instalāciju audiovizuālajiem piedzīvojumiem. Studentus vadīja starptautiska mācībspēku un arhitektu komanda - Reinis Suhanovs, viesmācībspēks Rūdolfs Bekičs (LV/AU), Kārlis un Arnita Melzobi (Gauss Arhitekti), Sille Pihlak (EE), Aigars Lauzis, lektors R.Dainis Šmits, Kuratore - lektore Dina Suhanova.

- 2020 "Architecture of Migration" Conference. Šo konferenci vadīja Dina Suhova, Riseba FAD bakalaura programmu direktore, un Dagnija Smilga (arhitekta, pētniece un kuratore, ETER dibinātāja). Šo divu dienu pasākumu rīkoja Latvijas Arhitektu savienība (LAS) un Baltijas Arhitektu savienību asociācija (BAUA). Kuratora ziņojums: šīs konferences mērķis bija paplašināt izpratni par "migrāciju" ārpus tās tradicionālās uztveres un atšifrēt ierastākās nozīmes. "Arhitektūra šajā kontekstā tiek uzskatīta par sistēmu, virzības līdzekli un priekšnoteikumu - ne tikai apdzīvojamu ēku, bet fizisku telpas un netveramu saikņu infrastruktūru".

Maģistra studējošo skaits katrā kursā variē no 8 līdz 10 studentiem. Studijuursos "Maģistra darbs", "Arhitektūra", uz katriem 8 studentiem paredzēts viens mācībspēks, kurš ir nozares profesionālis. Katram kursam tiek piesaistīti gan vietējie gan starptautiski mācībspēki, tādējādi nodrošinot gan individuālu pieeju katram studentam, gan kopumā augstu mācību kvalitāti, kas orientēta uz starptautisku nozares tirgu.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	Diploms_dipl_pielikums_LV.zip	Diploms_dipl_pielikums_ENG.zip
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	5.pielik. Statistiskie dati par studējošajiem studiju programmā "Arhitektūra_finish_MA_rev 01.docx	5 annex Statistical data on students of the Professional Master's Study Programme Architecture.docx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	6. pielik. Tabula par studiju programmas Arhitektūra atbilstību valsts izglītības standartam_MA_LV.docx	6. annex_Table of "Architecture" study program compliance with state education standards_MA_EN.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām	7.1 pielikums_MA programma Arhitektura modulu atbilstību profesijas standartam_LV.zip	7.1 Annex_Table of compliance and requirements for the qualification_EN.zip
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam	Programmas_atbilstiba_citiem_ar_nozari_saisitajiem_normativajiem_aktiem_LV.docx	Consistency of the programme with other sectoral acts.docx
Studiju kursu/ modulu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	8. pielik. Studiju programmas Arhitektūra studiju kursu kartējums atbilstoši LKI un EKI kritērijiem_MA_LV.doc	8. pielik. Studiju programmas Arhitektūra studiju kursu kartējums atbilstoši LKI un EKI kritērijiem_MA_EN.docx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	9. piel.st.pr. Arhitektūra plāns pilna laika_MA_LV r3.docx	9.piel.st.pr.Arhitektūra plāns pilna laika studijām_MA_EN r3.docx
Studiju kursu/ modulu apraksti	MAR_ARH_kursu_apraksti.zip	MAR_ARH_kursu_apraksti.zip
Studējošo prakses organizācijas apraksts	Prakses_dokumneti_LV.zip	about_intership_EN.zip
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām		